

ВИЕНСКИЙ ВЪСТНИКЪ KURYER WILEŃSKI

ВЫХОДИТЬ

по Вторникамъ, Четвергамъ и Субботамъ.

WYCHODZI
we Wtorki, Czwartki i Soboty.

Rok 1863.

СОДЕРЖАНИЕ.

Часть официальная: Вильно. — Высочайшие приказы и наставления. — О продажах зачетныхъ рекрутскихъ квитанций. — Варшава. — Изъ Воеводского Дневника. — Часть неофициальная: Изъяснения изъ русскихъ газетъ. — Иностранная известия: Общее обозрение. — Италия. — Австрия. — Пруссия. — Телеграфные депешы. — Литературный отделъ: Охота въ витеб. губер. — Бобъ-Рокъ — повесть. — Текущая известия. — Всеобщее обозрение. — Письма: изъ Парижа, изъ Берлина и изъ Украины. — Объявления.

Часть Официальная.

С.-Петербургъ, 7 октября.

— Высочайшимъ приказомъ по министерству государственныхъ имуществъ, отъ 21 сентября 1863 года, уволенъ отъ службы, согласно прошению, директоръ 2-го департамента, действительный статский советникъ **РУДНИЦКИЙ**. (Р. Инв. N. 218)

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ изъявление особеннаго благоволения, въ 24-й день сентября, Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать ордена: *св. Анны 2-й ст.* командиру 11-го уланскаго **ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА** полка камергеру и полковнику австрийской службы графу **ВИКЕНБУРГУ** (Graf Wickenburg); *св. Станислава 2-й ст.* *св. Императорскою короною*: подполковнику австрийской службы 11-го уланскаго **ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА** полка фан-цы-ли-ру унд-клиппгаузену (v. Ziegler und Klipphausen); *тоже ое ордена и той же ст. безъ украшения*: того же полка маюрамъ: **ПУЛЬЦУ** (Pulz) и графу фонъ-ВАЛЬДЕКУ (Graf v. Waldeck). (Р. Инв. N. 218.)

Указами правительствующаго сената, 30 сентября, произведены за выслугу лѣтъ, въ коллежскихъ въ статскихъ советникахъ — директоры уездныхъ: виленьскій **КУРНатовскій** и слупскій **БОГУШЕВСКІЙ**. (Св. Поч. N. 218.)

— О продажахъ зачетныхъ рекрутскихъ квитанцій. **ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ** Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) всемъ подлежащимъ рекрутской повинности въ губерніяхъ: витебской, моголевской и минской покупать рекрутскія квитанціи и представлять ихъ въ казенныя палаты до 15-го ноября сего года, для включенія въ росписаніе и зачета за рекруты, по правиламъ, въ рекрутскомъ уставѣ указаннымъ; и 2) казеннымъ палатамъ вѣдѣнію въ обязанность принимать къ зачету и вносить въ росписаніе всѣ квитанціи, которыя на сей конецъ до означеннаго срока будутъ предъявлены, съ тѣмъ, чтобы этимъ числомъ было заключено росписаніе и доставлено въ инспекторскій департаментъ военнаго министерства; съ квитанціями же, которыя не войдутъ въ росписаніе, поступать по 501 и 542-й ст. рекрутскаго устава. (Р. Инв. N. 218.)

ВАРШАВА.

— Высочайшимъ указомъ 25 сентября (7 октября), ксендъ Генрихъ КОССОВСКІЙ, маг. бог., приходскій священникъ въ Дерпѣ и законоучитель въ тамошнемъ университетѣ, Всемилостивѣйше назначенъ ректо-

ромъ Варшавской Римско-католической духовной академіи. (Дз. Пов.)

Мѣщанинъ Станиславъ Папке, по произведенному надъ нимъ полемому военному суду и собственнымъ признаніямъ, оказался виновнымъ: 1) въ личномъ участіи въ мятежѣ съ оружіемъ, въ шайкѣ подъ командою Мышковскаго; 2) въ томъ, что принадлежалъ къ организации такъ называемыхъ польскихъ жандармовъ-вѣншателей для исполненія мятежническихъ порученій съ цѣлю распространенія мятежа и въ особенности для исполненія политическихъ убійствъ; 3) въ участіи, вмѣстѣ съ другими, въ истязаніяхъ, а потомъ и въ повѣшеніи въ лѣсу, возлѣ деревни Осухова, одного поселеннаго, подозрѣваемаго въ особенной преданности законному правительству, и наконецъ 4) въ совершеніи другихъ преступныхъ дѣйствій, къ обязанностямъ жандармовъ-вѣншателей относящихся.

За эти преступленія Папке, по приговору полевого военнаго суда, на основаніи 96, 631 и 632 ст. 1 кн. воен. угол. уложенія, приговоренъ, по лишеніи всѣхъ правъ состоянія, къ смертной казни, чрезъ повѣшеніе. Казнь эта совершена 7 (19) октября, въ 10 ч. утра, на гласисѣ Варшавской Александровской цитадели.

Чинovníкъ варшавскаго почтамта Станиславъ Селенскій, по произведенному надъ нимъ полемому военному суду и собственному признанію, оказался виновнымъ, въ какъ государственныя измѣнники, потому что, войдя въ непосредственныя сношенія съ членами мятежнической организации, извѣстной подъ наименованіемъ „народнаго правительствѣ“, принялъ на себя обязанности агента этой организации и, пользуясь своимъ положеніемъ чинovníка почтоваго вѣдомства, пересылалъ, тайнымъ образомъ, въ разныя мѣста распоряженія лицъ управляющихъ мятежемъ, а равно и посылалъ съ вѣщами и военными снарядами къ мятежникамъ, и вообще исполнялъ порученія членовъ мятежнической организации, имѣвшія цѣлю распространеніе мятежа и испроверженіе законнаго правительства.

Полевой военный судъ приговорилъ Селенскаго за его преступленія, на основаніи 83, 96, 561 и 562 ст. 1 кн. воен. угол. устава, а также 20, 287, 288 и 360 ст. улож. о нак. угол. и исправ., къ лишенію всѣхъ правъ состоянія и смертной казни, чрезъ повѣшеніе.

Приговоръ сей исполненъ 7 (19) октября, въ 10 ч. утра, на гласисѣ Варшавско-Александровскій цитадели. (Дз. Пов.)

Неутвержденный герольдіею, дворянинъ гродненской губерніи, сокольскаго уѣзда, Феликсъ Плотровскій, крестьянинъ той же губерніи, пружанскаго уѣзда, Феликсъ Горюшевскій и люблинской губерніи, бѣльскаго уѣзда, Федоръ Трофимчукъ, по произведенному надъ ними полемому военному суду, оказались виновными въ нахожденіи въ мятежническихъ шайкахъ и сверхъ того Плотровскій и Горюшевскій — въ изнасилованіи одной крестьянки двѣнадцати и участіи въ повшеніи мятежниками двухъ крестьянъ, а Трофимчукъ — въ повшеніи одного отставнаго солдата.

богатствъ нынѣшней витебской губерніи, мы можемъ, хотя отчасти, прійти къ тому же заключенію и по дошедшимъ до насъ историческимъ актамъ, именно: по *уставу о лѣсахъ поместныхъ, какъ въ оеоводствѣ поместномъ, такъ и витебскомъ, составленному навсегда, по соопаченію всей шайки, во время виленьскаго сейма, копорый былъ собранъ и поставилъ законы, около праздника введенія во храмъ Пресвятыя Богородицы, 1551 года, а равно и по конфирмаціи этого устава королемъ Сигизмундомъ-Августомъ, на виленьскомъ же сеймѣ.*

На основаніи этихъ узаконеній, пояляющіеся на помѣстныхъ земляхъ вольные люди, между прочимъ, повинностями обязывались: *зимо ходити на озера, на ловъ рыбы въ озерахъ и на бобровые гоны*; изъ этого должно заключить, что охота и въ особенности ловля бобровъ, составляла немаловажную статью доходовъ имѣнія, иначе не было бы надобности составлять на эти случаи особый законоположеніи. Къ мысли этой мы приходимъ также и при чтеніи арендныхъ листовъ, по которымъ отдавались помѣщичьи имѣнія въ содержаніе жидамъ, напримеръ при чтеніи *листа его милости князя Григорія Которскаго и его жены, даннаго жиду Абрамѣ Шмольовичу, въ коемъ вмѣстѣ съ правомъ: судити и рѣшити бобръ путныхъ, которые пѣдили съ листьями, также съезъ крестьянъ, сивовилъ и непослушныхъ, наказывать денежными пенями и смертію, отдавались въ непосредственное того же жидъ распоряженіе и бобровые гоны.*

Впрочемъ, еще гораздо раньше изданія вышеприведеннаго устава о лѣсахъ поместныхъ, именно въ 1509 году февраля 18-го, дана была королемъ Сигизмундомъ I, городу Витебску подтвердительная грамота на права и вольности, прежними королями дарованныя, изъ коей также видно, что *всегда витебскій имѣлъ право ѣздити на ловы; но при этомъ городскіе жители въ подводу для лововъ употреблять воспрещалось. Съ обвиненіемъ въ дракѣ витеблянъ, когда они примыслились при участіи королевскаго посланца, бралась, въ пользу короля, замѣрщина, т. е. мировая подать по куницъ шерстію* *).

Прежде, чѣмъ скажемъ о нынѣшнемъ богатствѣ дичью лѣсовъ Витебской губерніи, постараемся, по воз-

* Вотъ подлинныя слова постановленія этихъ: „А по волости витебской воеводѣ нашему не ѣздити, а поѣздитъ въ ловы, и по его повелѣнію не дрѣти.“ „А сибровъ городскихъ въ пригонѣ не гнати, а ни въ подводу въ ловы.“ „Тѣмъ, которые Витебляне побѣдять межъ собою, а за Дежикомъ пойдутъ, ни намъ куницъ шерстію.“ См. книгу привилегій, въ архивѣ витебской думы находящуюся. Юго-Западный Вѣстникъ 1863 года. Январь. Томъ III.

ТРЕСЪ

Часть урѣдкова: Вильно. — Найвысше розказы и мiano-
ванія. — О продажѣ заліцковъхъ квитцаций рекрутскіхъ. — Варшава.
Z „Dziennika Powszechnego.“
Часть неурѣдкова: Wyjatkі z gazet rossyjskich.

Віадомоѣи з а г р а н и ч н ы е : Погляд огólny. — Włochy. —
Austria. — Prusy. — Depesze telegraficzne.
Dział literacki: O polowaniu w gub. witeb. — Bob-Rok —
powieść Seelski. — Wiadomości bieżące. — Przegląd wszechstronny.
Listy z Paryża. z Berlina i z Ukrainy. — Ogłoszenia.

Часть Урѣдкова.

St. Petersburg, 7 października.

— Найвысшимъ розказомъ до министерства добръ рѣдowych, з 21 września 1863 roku został uwolniony od obowiązku na własne żądanie dyrektor 2-go departamentu rzeczywisły radca stanu **RUDNICKI**. (Inw. ross.)

— **CESARZ JEGO MOŚĆ** въ dowód szczególnej łaskowości 24 września, Najmilościwiej raczył udarować orderami: *s. Anny 2-jej klasy*: dowódcę 11 ułanckiego pułku **JEGO CESARSKIEJ MOŚCI**, szambelana i pułkownika austriackiej służby hrabiego **WICKENBURGA**; *św. Stanisława 2-jej klasy z CESARSKĄ koroną*: podpułkownika austriackiej służby 11-go ułanckiego **JEGO CESARSKIEJ MOŚCI** pułku **von ZIEGLERA** und **KLIPPHAUSENA**; tymże orderem i tegoż stopnia bez ozdoby, tegoż pułku majorów **PULZA** i hrabiego **von WALDECKA**. (Inw. ross.)

— Ukazem rządzącego senatu, 30-go września, za wyług lat zostali mianowani: z radców kolegjalnych radcami stanu: dyrektorowie szkół — **Wileński KURNATOWSKI** i slucki **BOGUSZEWSKI**. (Pocz. półn. N. 218.)

— О продажѣ заліцковъхъ квитцаций рекрутскихъ.

CESARZ JEGO MOŚĆ Найвысше розказъ рачыл: 1) Wszystkimъ podpadającymъ повинности рекрутскіхъ въ губерніяхъ: виленьскій моголевскій и минскій купować квитцаций рекрутскіхъ і składać takowe до izb skarbowychъ przedъ 15 listopada bieżącego roku dla włączenia ichъ do wykazu i zaliczenia za rekrutówъ podługъ przepisówъ wskazanychъ въ ustawie рекрутскіхъ; і 2) izbomъ skarbowymъ polecić, przyjmować на заліцкѣ і zaciagać до wykazu wszystkie квитцаций, które на ten cel до rzeczonoго terminu złożone będą, z tѣmъ, aby tѣ liczba został zamknięty wykaz і przedstawiony до departamentu inspektorскогого ministerjumъ wojny; z квитцациями zaś, które niebędą wciągnięte до wykazu, postąpić podługъ 501 і 542 art. ustawy рекрутскіхъ.

WARSZAWA.

— Пржез розказ Найвысшы 25 września (7 października), ksiądz Henryk **KOSSOWSKI**, mag. teol. proboszcz w Dorpacie і nauczyciel religji w uniwersytecie tamecz-

nym, Najmilościwiej mianowany został rektoremъ warszawskiej rzymsko-katolickiej Akademji duchownej.

Мieszczanin Stanisław Pajpe, z odbytego nad nimъ polowego sądu wojennego і własnego zeznania, okazał się winnymъ: 1-o osobistego udziału въ zbrojnymъ powstaniu, въ składzie bandy buntowniczej, pod dowództwemъ Mysz-kowskiego; 2-o należenia до organizacji takъ zwanychъ polskichъ жандармовъ вѣншającychъ, dla wykonywania różnychъ wkładanychъ przezъ buntowników, въ zamiarze rozszerzenia buntu, poruczeń, а w szczególności dla spełniania zabójstwъ politycznychъ; 3-o udziału razemъ zъ innymiъ wъ męczeniu а następnie powieszaniu, въ lesie koło wsi Osuchowa, jednego włościanina, podejrzewanego о szczególnie przywiązywanie до prawego rządu, і nakoniec 4-o spełnienia innychъ następnychъ dѣłań zъ obowiązkówъ жандарма вѣншającego.

Za te przestępstwa Pajpe, przezъ wyrokъ polowego sądu wojennego, на zasadzie art. 96, 631 і 632 I Ks. Wojeńno-karnęj Ustawy, skazany został, po pozbawieniu wszelkichъ prawъ stanu, на карę śmierci przezъ powieszenie.

Kara ta została wykonana d. 7 (19) października, о godzinie 10 zъ rana, на stoku Warszawskiej Aleksandrowskiej Cytadeli.

— Urzędnikъ tutejszego pocztamtu Stanisław Świeżyński, zъ odbytego nadъ nimъ polowego sądu wojennego і własnego zeznania okazał się winnymъ zdrady stanu, ponieważ zawłazłszy bezpośrednie stosunki zъ członkami buntowniczej organizacji, znanej podъ nazwą „Rządu Narodowego“, przyjąłъ на siebie obowiązki агента тей же organizacji і korzystającъ ze swego stanowiska urzędowego въ Zarządzie Poczty, tajemnie przysyłałъ stądъ до różnychъ miejscъ rozporządzenia osób kierujących powstanіemъ, równie jakъ і posyłki zъ rzeczami і przedmiotami wojennymi dla buntowników, і wъ ogóle wykonywałъ dawane mu przezъ członkówъ wspomnianej organizacji poruczenia, dające до rozszerzenia buntu і obalenia prawego rządu.

Polowy sądъ wojenny skazał Świeżyńskiego за jego przestępstwa, на zasadzie art. 83, 96, 561 і 562 I ks. Wojeńno-karnęj ustawy і art. 20, 287, 288 і 360 Kodeksu Karъ Głównychъ і Poprawczychъ, po pozbawieniu wszelkichъ prawъ stanu, на карę śmierci przezъ powieszenie.

Kara ta została wykonana d. 7 (19) października, о godzinie 10 zъ rana, на stoku Warszawskiej Aleksandrowskiej Cytadeli. (Dz. Pow.)

Niezatwierdzony przezъ heroldję, szlachcicъ gubernji Grodzieńskiej powiatu Sokolskiego, Feliksъ Płotrowski, і włościanie тей же gubernji powiatu prużańskiego, Feliksъ Horuszewski, і gubernji lubelskiej powiatu bialskiego, Teodorъ Trofimczukъ, по odbyciu nadъ nimi polowego sądu wojennego, okazali się winnymi znadowania się въ bandachъ powstańczychъ, а nadto Płotrowski і Horuszewski zniesławienia jednej dziewczyny włościanki і udziału въ powieszaniu przezъ powstańcówъ dwóchъ włościan, а Trofimczukъ — powieszenia jednego dymisjonowanego żołnierza.

справедливости нашей догадки. Нельзя, однакожъ, предположить, чтобы барсуки, встречающіеся повсемѣстно даже и въ настоящее время, не обитали въ прежніе годы въ двухъ названныхъ уѣздахъ.

Деревни именъ: *Бобры, Бобровица, Боброво и Бобриково* попадаются чаще всего въ Динабургскомъ уѣздѣ, именно — 6 разъ; затѣмъ въ Невельскомъ 4, въ Городокскомъ 3, въ Витебскомъ, Велижскомъ, Полоцкомъ і Лепельскомъ по 1, всего же семнадцать разъ. Впрочемъ, существованіе бобровъ въ предѣлахъ Витебской губерніи лучше всего доказываются законодательными историческими актами, какъ напримеръ, уставомъ о волокахъ, даннымъ для всего великаго княжества Литовскаго королемъ польскимъ Сигизмундомъ-Августомъ 1657 года апрѣля 1-го дня, на основаніи коего, ежегодно, къ 19 мая, представлялись урядниками надлежачіе отчеты съ *бобровыхъ ловель Полоцкихъ*. Въ 32-й же статьѣ устава, опредѣляющей права на общіе лѣса и пути и ловлю бобровъ, между прочимъ, говорится: „А во всѣхъ пуцахъ, напихъ и общихъ, гдѣ прежде сего крестьяне наши для насъ бобровъ ловили, тамъ и теперь, по прежнему, ловить должны. А если бы гдѣ, въ рѣкахъ и озерахъ нашихъ, бобры показались вновь, то и тамъ крестьяне ловить должны; а за работу брать имъ пятаго бобра или подбрюшекъ отъ каждаго. А гдѣ крестьяне въ лѣсахъ нашихъ имѣютъ бани, тамъ, при такихъ баняхъ, отнюдь не должны держать ни скота, ни собакъ, что должны имъ воспрещать урядники і лѣсничіи.“ Далѣе, въ той же статьѣ, продолжается исчисленіе нѣкоторыхъ мѣръ къ лучшему сохраненію дичи въ лѣсахъ, принадлежавшихъ коронѣ: такъ, напримеръ, воспрещается крестьянамъ рубить лѣсъ въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ производится облавы, не дозволяется стрѣлять сернь і другихъ большихъ звѣрей, не только въ лѣсахъ или близъ лѣсовъ, но даже и на своихъ волокахъ, подъ страхомъ, за несоблюденіе этихъ правилъ, наказанія смертію. Выяснено въ обязанность крестьянамъ, закупуившимъ въ лѣсахъ лососы, ходити на нихъ всѣмъ вмѣстѣ, давъ о томъ знатъ лѣсничему, причѣмъ они обязаны были не брать съ собою ни ружья, ни собакъ, ни рогатинъ і ничего такого, чѣмъ можно было бы убить звѣря. Запрещалось также заводить сѣнокося въ такихъ мѣстахъ, гдѣ были облавы; впрочемъ, на своихъ волокахъ крестьяне могли убивать волка, лисицу, рысь, росомаху, зайца, бѣлку і всякаго другаго звѣря, также ловить птицъ і продавать ихъ, не объявляя о томъ уряду *).

(* Памѣт. деревн. актовъ. Томъ II. Кіевъ 1846 года.)

ОХОТА И ЗВѢРИНЫЕ ПРОМЫСЛЫ ВЪ ВИТЕБСКОЙ ГУБЕРНІИ.

(Продолженіе. См. N. 114).

Что касается богатства земель русскихъ разнаго рода дичью, то свидѣтельство объ этомъ мы находимъ у многихъ писателей, путешествовавшихъ въ разныя годы прошлыхъ вѣковъ по ея обширнымъ областямъ. Такъ Олеарій, путешествовавшій по Россіи въ XVII вѣкѣ, говоритъ: „звѣи Россіи, подобно Ливландіи, покрыта кустарникомъ і лѣсомъ (за исключеніемъ выжженныхъ мѣстъ, назначенныхъ на запашку), отчего водятся въ ней множество лѣсной і разной другой дичи. Лѣсная дичь, находящаяся у русскихъ въ большомъ изобиліи, не дѣлится такъ высоко, какъ у насъ: тетерева, рябчиковъ, куропатокъ, дикихъ гусей і утокъ можно покупать у крестьянъ весьма дешево. Что же касается до журавлей, лебедей, а также нѣкоторыхъ небольшихъ птицъ, какъ напримеръ: дроздовъ, жаворонковъ, зяблицъ і другихъ подобныхъ, то ихъ не считаютъ за нужное ловить і употреблять въ пищу.“

„Въ лѣсахъ Россіи водятся много разнаго рода звѣрей, за исключеніемъ оленей, которыхъ почти вовсе нѣтъ, или, какъ иные говорятъ, весьма мало. Лосы, дикіе кабаны — водятся во множествѣ.“

Кромѣ зайцевъ, употребляемыхъ въ пищу, въ Россіи водятся также много нечистыхъ і дикихъ звѣрей, какъ-то: медвѣдей, волковъ, рысей, тигровъ, лисицъ, соболей і куницъ; мѣхами этихъ животныхъ производится большая торговля *).

Баронъ Мейербергъ, посѣтившій Россію і Литву въ концѣ того же XVII вѣка, свидѣтельствуетъ, что лѣса между Вильно і Полоцкомъ нисколько не уступали сѣвернымъ і восточнымъ лѣсамъ Россіи, присовокупляя, что вообще Литва, отличающаяся огромными лѣсами, богата пчелами і разными животными. Аврилій, замѣтивъ тоже, говоритъ, что если бы литовцы захотѣли сдѣлать изъ своей охоты промыселъ, то могли бы сильно повредить торговлѣ москвитянъ **).

Эти два послѣднія свидѣтельства, въ особенности важны при обозрѣніи нынѣшняго состоянія животнаго богатства лѣсовъ витебской губерніи, входившей нѣкогда въ составъ великаго княжества литовскаго.

Кромѣ этихъ частныхъ свидѣтельствъ о звѣрномъ

* О состояніи Россіи въ XVII вѣкѣ изъ Олеарія. Архивъ истор. і практ. свѣд. 1859 года. С. Петербургъ. Кн. III.
** Исторія русскаго лѣса, законодатель. Н. Тумонова, С. Петербургъ 1857 года.

За эти преступления, Пшотровский, Горушевский и Троимчук, по утвержденному приговору суда, подвергнуты смертной казни — повешением, 5 сего октября, в 10 ч. утра, в г. Кобринь.

ЧАСТЬ НЕОФИЦИАЛЬНАЯ.

20-го сентября, в 3 часа пополудни, отправилась из Одессы в Ливадію депутация от одесских граждан, для поздравления ИХЪ ИМПЕРАТОРСКИХЪ ВЕЛИЧЕСТВЪ ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА и ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ съ благополучнымъ прибытиемъ Ихъ на южный берегъ Крыма, а также для личнаго подтвержденія вѣрноподданическихъ чувствъ, выраженныхъ гражданами Одессы въ известномъ адресѣ отъ города Одессы, и для принесенія благодарности за дарованіе городу муниципальнаго управленія, утвержденіе университета и постройка желѣзной дороги. Кроме того, здѣшнее купеческое общество возложило на депутацию — просить ЕЯ ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО пришить отъ него въ даръ, для украшения сада Ливадіи, мраморную статую, изображающую Пенелопу. Эта депутация, состоящая изъ 7 гражданъ, во главѣ которыхъ находится одесскій городской глава, А. Н. Пашковъ, отправилась съ означенною цѣлью на пароходѣ „Аргонавтъ“, нарочно зафрахтованномъ у русскаго общества пароходства и торговли. При выходѣ парохода изъ практической гавани, раздался съ парохода пучечные выстрѣлы, которые сопровождался звуками цѣлаго хора музыки.

Во вторникъ (24 сентября), около 11 часовъ утра, пучечные выстрѣлы возвестили о возвращеніи въ Одессу депутации отъ города, которая отправилась въ Ливадію для привѣтствованія ИХЪ ИМПЕРАТОРСКИХЪ ВЕЛИЧЕСТВЪ съ благополучнымъ прибытиемъ въ Крымъ. Депутация прибыла въ Ялту утромъ въ субботу и была принята въ Ливадіи ГОСУДАРЕМЪ ИМПЕРАТОРОМЪ въ воскресенье, 22-го сентября, причемъ ЕГО ВЕЛИЧЕСТВО соизволило выразить Своею Монаршу благодарность гражданамъ Одессы. Въ тотъ же день, вечеромъ, въ нѣкоторомъ отдаленіи отъ Ливадіи, въ открытомъ морѣ, на пароходѣ „Аргонавтъ“ сожжены были блестящія есвертки. На другой день, въ 1 часѣ пополудни, депутация была принята ГОСУДАРЫНЕЮ ИМПЕРАТРИЦЕЮ, изволившею, между прочимъ, сказать, что Она избрала мѣстомъ для поднесенія ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВУ отъ города статуи „Пенелопы“ оранжерею Ливадіи. Художникъ Бруггеръ, сопровождавшій приобрѣтенную отъ него статую, удостоился драгоценнаго подарка. (С. От. N. 240)

Въ Рус. Инв. напечатано:

Не говоря уже про Кіевскій округъ, гдѣ ни о какихъ повстанцахъ давно уже не слышно, не говоря про Виленскій военный округъ, гдѣ, кроме его частей, соприсоединяющихся съ царствомъ Польскимъ, повстанцы также исчезли, въ самомъ царствѣ, вотъ уже нѣсколько недѣль, значительныя шайки являются все рѣже и рѣже, а благоустроенная часть населенія все яснѣе начинаетъ сознавать всю нѣпостоянность жонда народоваго. Справедливое негодованіе болѣе разсудительной части народонаселенія царства противъ самозванцевъ-представителей Польши, противъ неистовствъ и убійствъ, совершаемыхъ по ихъ указаніямъ, противъ ихъ грабежей, величаемыхъ *народными займозъ*, высказывается все сильнѣе и сильнѣе, а вмѣстѣ съ тѣмъ, и самыя распоряженія жонда народоваго начинаютъ терять свою прежнюю обязательную силу и значеніе.

Все это, конечно, давало бы поводъ надѣяться, что польскій мятежъ, или, правильнѣе сказать, польскій заговоръ, близится къ концу, и что не далеко то время, когда несчастная страна перестанетъ быть игрушкой интригантовъ, а русское правительство получитъ болѣе свободы продолжать тѣ истинно либеральныя реформы, которыя для настоящаго преуспѣяннаго общества необходимы, и къ которымъ оно, какъ въ Польшѣ, такъ и въ Россіи, пожелало уже столь широкія начала. Но, какъ бы ни казались вѣроятными подобныя надежды, на основаніи всѣхъ свѣдѣній, получаемыхъ съ бышихъ и теперешняго театровъ дѣйствій, мы воздержимся пока отъ всякихъ съ своей стороны предсказаній.

Если коноводы польскаго заговора не выказали въ исполненіи его большаго здраваго смысла, и пытались на открытый мятежъ въ такихъ частяхъ Россіи, гдѣ самое имя поляка вызываетъ глубокую ненависть въ массахъ населенія, то нельзя не отдать справедливости ихъ искусству въ дѣйствіяхъ на общественное мнѣніе. Пользуясь въ Европѣ тѣмъ недоброжелательствомъ и соперничествомъ, которыхъ не можетъ не возбуждать къ себѣ государство, столь могущественное, какъ Россія; пользуясь тѣмъ, что польская эмиграція, въ продолженіе десятилѣтій лѣтъ, распускала самыя фальшивыя свѣдѣнія о Россіи и Польшѣ, — соединивъ съ революціонерами всѣхъ странъ, сочинители драмы, разгнѣванные въ продолженіе нѣсколько лѣтъ въ Польшѣ, распорядились относительно заграничной прессы весьма тактически. Не шая никакихъ средствъ, они привлекли на свою сторону во всѣхъ государствахъ по нѣскольку значительныхъ газетъ, а во Франціи даже болѣе важную часть журналистики, и, не безъ основанія расчитывая на извѣстное легковѣріе поляковъ, вотъ уже девять мѣсяцевъ сбиваютъ ихъ съ толку самымъ наглымъ образомъ, мороча, вмѣстѣ съ тѣмъ, и ту часть европейскаго общества, которая безразборчиво доверяется газетамъ. Даже и въ настоящее время, когда истина и здравый смыслъ начинаютъ по немногу возвращать свое законное мѣсто въ общественномъ мнѣніи, когда въ самой Франціи начали появляться самостоятельныя органы, не подчиняющіеся польской пропагандѣ, главы польскаго заговора не отказываются отъ своей прежней тактики, а пославши имъ безчисленныя газетѣ, не обращая никакого вниманія на дѣйствительность, продолжаютъ по прежнему распускать разнаго рода лѣлости, стараясь съ одной стороны поддержать волненіе въ царствѣ, а съ другой — раздражать общественное мнѣніе Европы противъ Россіи.

Понятно, что при такомъ настроеніи европейской журналистики, составляющей въ наше время столь могущественное орудіе, при существующемъ отношеніи Россіи соперничеству нѣкоторыхъ европейскихъ государствъ, волненіе въ царствѣ Польскомъ, не смотря на видимо-источающіяся силы мятежа, быть можетъ, продолжится еще значительное время.

Вотъ почему мы считаемъ необходимымъ воздержаться пока отъ всякихъ съ своей стороны заключеній о теперешнемъ положеніи дѣлъ, и предпочтемъ ограничиться лишь передачею полученныхъ нами извѣстій. (Р. Инв. N. 219.)

Въ передовой статьѣ Вир. Вѣд. (N. 357) читаемъ слѣдующее:

Духъ порядка съ возрастающимъ успѣхомъ проникаетъ въ западныя губерніи, спокойствіе тамъ возста-

новляется. Въ Польшѣ самыя отважныя банды инсургентовъ не въ силахъ долѣе сопротивляться; матеріальныя средства для продолженія возстанія видимо истощаются; заготовленные склады оружія и военныхъ припасовъ повсюду конфискуются; держаться въ лѣсахъ для многочисленныхъ скопищъ представляется физическая невозможность, при недостаткѣ продовольствія и непрестанномъ преслѣдованіи нашими войсками; отъ внутреннихъ несогласій революціонныхъ партій и непримиримыхъ раздоровъ ихъ главныхъ представителей нравственный духъ повстанцевъ впадаетъ въ крайнее уныніе и отвращается отъ новыхъ безплодныхъ кровавыхъ жертвъ. Такимъ образомъ, очевидно, что дальнѣйшему развитію возстанія обстоятельства рѣшительно неблагоприятствуютъ. Еще нѣсколько времени, еще немного терпѣнія, и для польскаго вопроса наступитъ иной казисъ: не возстаніе уже будетъ безпокойствъ всѣхъ — оно угаснетъ — а всѣ содрогнутся отъ тѣхъ печальныхъ послѣдствій, которыми неизбежно сопровождается всякій глубокой кризисъ. Исторія представляетъ намъ множество знаменательныхъ примѣровъ, что возстановленіе порядка военною силою далеко еще не все, что нужно, для упроченія спокойствія въ возставшемъ краѣ. Нѣкоторые изъ нашихъ публицистовъ, возлага въ свои надежды и упованія на силу военную, на мѣры, исключительно репрессивныя, воображаютъ, что стоитъ только развить по всѣмъ угламъ отряды войскъ — и громадная задача народнаго благосостоянія рѣшена! Если бы закоренные политическіе недуги человѣческихъ обществъ излечивались такъ легко, — чего бы было лучше? Но на дѣлѣ совсѣмъ не такъ! Вотъ почему въ виду послѣдствій мятежа, которые не могутъ не выразиться самымъ тяжкимъ, плачевнымъ, гибельнымъ образомъ для всего Царства Польскаго, мы вѣривъ скоро ожидать новыхъ правительственныхъ мѣръ, которые могли бы, по возможности, предупредить или утилитъ несчастія. Полное разстройство хозяйственныхъ отношеній, голодъ, нищета, торговый и промышленный застои, словомъ, обширный экономическій кризисъ неминуемо разразится повсюду въ Польшѣ, и, по неперемѣнному закону взаимности матеріальныхъ интересовъ, всѣ эти дѣйствительныя обстоятельства могутъ болѣе или менѣе отозваться и на стражахъ сосѣднихъ. Военная сила немощна противъ такихъ недуговъ общественныхъ. Тутъ, по возстановленіи вѣрнаго спокойствія, нужны мѣры иныя, средства заидательныя.

Въ „Journal de St. Pétersbourg“ напечатано: „Въ одномъ письмѣ изъ Варшавы, напечатанномъ въ Times, отъ 28 сентября (10 октября), корреспондентъ этой газеты сообщаетъ слѣдующій фактъ, происшедшій будто бы за два дня предъ тѣмъ въ Пясечномъ: „Нѣкто, баронъ Даниэль, помѣщикъ, былъ изрубленъ въ куски русскими драгунами, въ то время, когда онъ находился на своихъ поляхъ, спокойно занимаясь надзоромъ за работами своихъ арендаторовъ.“

„Намъ нѣтъ надобности останавливаться на толкованіяхъ, въ какія впадаетъ почтенный корреспондентъ по поводу этого дѣйствія холодной жестокости.“

„При всей нашей привычкѣ читать вымыслы этого рода, пускаемыхъ въ ходъ польскою журналистикой, мы сочли заслуживающимъ вниманія увѣреніе столь положительное, исходящее почти отъ очевидца, по крайней мѣрѣ отъ корреспондента почтеннаго журнала.“

„По справкамъ оказалось слѣдующее: „Г. Даниэль, дѣйствительно, спокойно занимаясь надзоромъ за сельскими работами, былъ окруженъ шайкой повстанцевъ, которые бѣжали, преслѣдуемые русскими войсками. Добровольно ли, или будучи вынужденъ къ тому силой, онъ имѣлъ неблагоприятное вѣщаніе съ бѣглецами, и во время преслѣдованія, въ числѣ многихъ другихъ, палъ отъ выстрѣловъ преслѣдовавшихъ шайку казаковъ.“ „Мы указываемъ на этотъ прискорбный случай лишь съ тѣмъ, чтобы показать, какъ легко можетъ быть искажена истина, даже тѣми, которыхъ нельзя подозревать въ преднамеренной лжи. Почтенный корреспондентъ Times, какъ видно, просто собралъ польскіе толки, ходившіе о смерти Даниэля, не давъ себѣ труда ихъ повѣрить.“

„Между тѣмъ важность случая требовала, кажется, чтобы онъ поостерегся возлагать на отвѣтственность русскихъ войскъ обвиненіе, искажающее характеръ прискорбнаго назначенія, которое, по своему долгу, признаны они исполнять въ Царствѣ Польскомъ.“

Изъ статей La France, Constitutionnel и Memorial diplomatique, Indépendance Belge, отъ 13 октября, выводитъ такое заключеніе: „Намрѣнія всѣхъ трехъ державъ совершенно одинаковы, но лишь только приходится дать этимъ намрѣніямъ окончательную форму, безсиліе ихъ тотчасъ же обнаруживается, и общее дѣйствіе обращается въ общее бездѣйствіе. Никаки оффиціальныя или полуоффиціальныя декламации не скроютъ этого дѣйствительнаго положенія дѣлъ.“ Корреспондентъ этой газеты сообщаетъ, что примирительныя по содержанию, хотя и громкія по формѣ, статьи въ France и въ Constitutionnel внушены были имъ изъ высшихъ сферъ правительства, чтобы возстановить спокойствіе въ торговомъ мірѣ. И дѣйствительно, спокойствіе на время возстановилось. Притомъ государственныя люди Франціи обнаруживаютъ, по увѣренію корреспондентовъ, полное спокойствіе, по отношенію къ настоящему, и множество надеждъ въ будущемъ.

Слухи о подачѣ поляками адреса Государю. При полнѣешихъ обскахъ въ нѣсколькихъ домахъ, у двухъ различныхъ личностей (живущихъ въ различныхъ частяхъ города), наши черныя адреса отъ поляковъ на имя нашего Государя, въ которомъ они просятъ о помилованіи и изъявляютъ свою покорность Ему. Оба эти адреса оказались совершенно одинаковаго содержания. Если это правда, то слухъ, будто поляки давно уже собираются подать адресъ Государю, не безоснователенъ. Но что адреса наидены — это положительное извѣстіе. (Вирж. Вѣд. N. 359)

Въ „Крестовскую газету“ пишутъ изъ Варшавы: „На дняхъ открыли аптекаря, исключительное занятіе котораго состояло въ отравленіи кинжаломъ. На него донесъ одинъ польскій жандармъ, который былъ задержанъ полиціей. Ограбитель былъ арестованъ.“ (Р. Инв. N. 219.)

Польскій революціонный комитетъ и поляки. Почти всѣ важныя открытія въ Варшавѣ, сдѣланныя полиціей въ послѣднее время, какъ мы положительно извѣстно, совершались по указаніямъ самихъ же поляковъ. Прежде нѣкоторые поляки были на сторонѣ централнаго комитета, нѣкоторые сочувствовали его дѣлу, но съ тѣхъ поръ, когда этотъ комитетъ началъ дѣйствовать варшавскі, когда стали совершаться убійства за убійствомъ, чуть не ежедневно, очень многие, даже дрые поляки,

За те преступства, Piotrowski, Horuszewski и Trojanczyk, wedle zatwierdzonego wyroku sądu, ulegli karze śmierci przez powieszenie, dnia 5 bież. października o godz. 10 rano w m. Kobylniu.

ЧЗЕСЬ НЕУРЗЕДОВА

20 września, o godz. 3 po południu udała się z Odessy do Lwowa deputacja od obywateli Odessy dla powinszowania ICH CESARSKIM MOSCIOM NAJJASNIEJSZEMU CESARZOWI i NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ, pomyślnego przybycia i c. h. na południowy brzeg Krymu, tudzież dla osobistego powtórzenia uczuć wiernopoddanych, wypowiedzianych przez obywateli Odessy w wiadomym adresie od miasta Odessy, i dla przyniesienia podziękowania za nadanie miastu rządowi municypalnemu, utwierdzenie uniwersytetu i pobudowanie kolei żelaznej. Oprócz tego tutejsze kupieckie товариство polecilo deputacji — prosić JEJEGO CESARSKĄ MOSC przyjąć od niego podarunek dla upiększenia ogrodu Lwowskiej marmurową statua, przedstawiającą Penelopę. Deputacja ta składająca się z 7 obywateli, na czele których znajdował się odesski głowa miasta A. N. Paszkow, udała się w rzeczonym celu na parostatku „Argonauta“ umyślnie zafrachtowanym u товариства rossyjskiego parostatków i handlu. Przy odejściu parostatku z praktycznej przystani, zagrzmiły z parochodu działy wystrzwały, towarzyszone dźwiękami całego choru muzyki.

We wtorek (24 września) koło godziny 11 z rana strzaly działywe ogłosily o powrocie do Odessy deputacji od miasta, która udawała się do Lwowa dla pozdrowienia ICH CESARSKICH MOSCI z szczesliwym przybyciem do Krymu. Deputacja przybyła do Jalty z rana w sobotę i była przyjęta w Lwowie przez CESARZA JEJEGO MOSCI w niedziele 22 września, przy czym JEJEGO CESARSKA MOSC raczył wypowiedzieć SWOJĄ MONARSZĄ wdzięczność obywatelom Odessy. W tymże dniu, wieczorem, w niejakim oddaleniu od Lwowa na odkrytym morzu, na parostatku „Argonauta“ spalono świetny fejerwerk. Na drugi dzień, w poniedziałek, o godzinie 1 po południu, deputacja była przyjęta przez CESARZOWĄ JEJ MOSC, która raczyła między innemi, powiedzieć, że Ona wybrała miejsce dla przedstawionej JEJ CESARSKIEJ MOSCI od miasta statui „Penelopy“, oranżjerję Lwowskiej. Artysta Brugger znajdujący się przy nabytym od niego statui otrzymał drogiocenny podarunek. (S. Oj.)

— W Inw. ross. czytamy:

„Niemówiąc już o kijowskim okręgu, gdzie o żadnych powstaniach dawno już nie słyszeć, niemówiąc o wileńskim okręgu, gdzie prócz części jego przylegających do Królestwa Polskiego, powstańcy także zniknęli, w samém Królestwie oto już od kilku tygodni znaczne bandy pokazują się coraz to rzadziej, a rozsądna część ludności coraz jaśniej poczyną się przesławiać o całej niedorzeczności rządów narodowego. Sprawiedliwe oburzenie bardziej rozsądnej części Królestwa przeciw samowładcom-przedstawicielom Polski, przeciw okrucieństwu i morderstwu dokonywanym wedle ich wskazówek, przeciwko ich rabunkom, tytułowanym p o z y c z k a n a r o d o w a, wykazuje się coraz silniej, a zarazem też i same rozporządzenia rządu narodowego, poczynają tracić swą uprzednią czarnozłocią siłę i znaczenie.“

Wszystko to zapewne dawałoby powód spodziewać się że polskie powstanie, czyli raczej polski spisek, zbliża się do końca, i że już niedaleki jest ten czas, w którym nie-szczesliwy kraj przestanie być igraszką intrygantów, i rząd rossyjski otrzyma więcej swobody, wprowadząc dalej te istotnie liberalne reformy, które dla teraźniejszej pomyślności społeczeństwa są nieodzowne, i dla których założono tak w Polsce jak i w Rosji tak szerokie podstawy. Lecz jak dalece zdają się być prawdopodobne takowe nadzieje, na mocy wszystkich wiadomości otrzymanych z byłych i teraźniejszego teatrów walki, my z naszej strony jeszcze się powstrzymamy od wszelkich przewidywań.

Jeżeli przywódcy spisku polskiego nie okazali przy wykonaniu onego, wiele zdrowego rozsądku, i probowali rozpocząć otwarte powstanie w tych częściach Rosji, gdzie nawet imię Polaka wywołuje głęboką nienawiść w masie ludności, to niemniej należy oddać im sprawiedliwość w sztuce podziałości na opinia publiczną. Doświadczając w Europie tej niezyczliwości i współzawodnictwa, których państwo tak potężne jak Rosja nie może uniknąć; korzystając z tego, iż emigracja polska w ciągu kilkudziesięciu lat rozwijała jak najfajszysze wieści o Rosji i Polsce, — złączwszy się z rewolucjonistami wszystkich krajów, autorowie dramatu przedstawiającego się w ciągu obecnego roku w Polsce, rozporządzili się względem prasy zagranicznej bardzo praktycznie. Nie gardząc żadnymi środkami, pociągali oni na swą stronę we wszystkich krajach po kilka znaczniejszych dzienników, a we Francji nawet większą część dziennikarstwa, i nie darmo licząc na znaną łatwowierność Polaków, oto już dziewięć miesięcy, sprowadzając ich z drogi rozsądku, w najzuchwalszy sposób, balamucąc zarazem i tę część europejskiej społeczności, która nieprzebiegając ufa gazetom. Nawet i w czasie teraźniejszym, kiedy prawda i zdrowy rozsądek zaczynają powoli otrzymywać swe należyte miejsce w opinii publicznej, kiedy w samej Francji zaczęły ukazywać się samodzielne organa nie ulegające propagandzie polskiej, naczelnicy spisku polskiego nie odrzekają się swęj uprzedniej taktyki, a posłuszne im niezliczone dzienniki, niezwracając żadnej uwagi na rzeczywistość, ciągną dalej jak uprzednio rozgłaszać różnego rodzaju fałszy, usiłując z jednej strony podtrzymać wzburzenie w Królestwie, a z drugiej rozdrażniać opinie publiczną Europy przeciw Rosji.

Oczywiście, że przy takim nastroju dziennikarstwa europejskiego, składającego współcześnie tak potężne narzędzie, przy istniejącem względem Rosji współzawodnictwie niektórych mocarstw europejskich, wzburzenie w Królestwie Polskim, niezważając na widocznie upadające siły powstania, być może potrwa jeszcze długi czas.

Oto dla czego poczytujemy za konieczne wstrzymać się od wszelkich z naszej strony wniosków co do obecnego stanu rzeczy, i przekładamy poprzestać na udzieleniu otrzymanych wiadomości.

W artykule wstępnym „Wiad. Gield. czytamy: „Duch porządku z wzrastającą pomyślnością przenika w zachodnie gubernje, spokój tam się przywraca. W Polsce najodważniejsze bandy powstańców nie mają siły du-

żej się sprzeciwiać; środki materjalne dla przedłużenia powstania widocznie się wyczerpują; przygotowywane składki broni i wojennych atrybutów wszędy są konfiskowane; trzymanie się po lasach dla licznějších zbiorowisk, jest fizycznie niepodobniestwem, przy niedostatku żywności i nieustającym ściganiu wojsk naszych, z przyczyną wewnętrznych niezgód partij rewolucyjnych i nieprzytłumionych niesnasek między głównymi ich przedstawicielami, duch moralny powstańców wpada w największą rozpacz i odsuwa się od nowych bezowocnych krwawych ofiar. Tym sposobem oczywiście, że dalszemu rozwojowi powstania, okoliczności stanowczo niesprzają. Jeszcze cośkolwiek czasu, jeszcze trochę cierpliwości, a kwestja polska wejdzie w inną przejawę: nie powstanie już zatrząść będzie wszystkich, ono zagaśnie — lecz wzdrygną się wszyscy przed temi smutnymi następstwami, jakie niechybnie towarzyszą wszelkiemu głębokiemu przesileniu. Dzieje podają nam wiele dowodnych przykładów, iż przywrócenie porządku siły wojennej, bardzo jeszcze niejest wszystkim czego potrzeba, dla utrwalenia spokoju w kraju powstańcem.

Niekiedy z publicystów naszych, pokładając całe swe nadzieje i spodziewania na siłę wojenną, na środkach wyłącznie repressyjnych, wyobrażają sobie, że należy tylko rozesać po wszystkich kątach oddziały wojsk i że w ten sposób ogromne zadanie pomyślności narodowej już rozwiązane zostało! Gdyby zakorzenione polityczne niemoce społeczeństwa ludzkiego mogły być tak łatwo ulecone, czegoż było by trzeba? Lecz w rzeczywistości wcale nie tak się dzieje! Oto dla czego w obec następstw powstania, które niepodobna, aby się nie odbyły w najcięższy, najopłakany i najgubniejszy sposób dla całego Królestwa Polskiego, jesteśmy uprawnieni rychło oczekiwać nowych środków administracyjnych, które mogłyby o ile możności zapobiedz lub ukoić nieszczęścia. Zupelne rozprzeżenie stosunków gospodarczych, głód, nędza, handlowa i przemysłowa stagnacja, słowem wielkie ekonomiczne przesilenie niechybnie rozniosą się po całej Polsce, i wedle niezmiennych praw wzajemności interesów materjalnych, wszystkie te nieszczęścia mogą mnić lub więcej odczuwać się w krajach sąsiednich. Siła wojenna nie jest w stanie pomódz tej niedoli społecznej. Tu po przywróceniu spokoju zewnętrznego konieczne są inne środki, twórcze.“

W „Journal de St. Petersburg“ wydrukowano: „W jednym liście z Warszawy, wydrukowanym w Times z 28 września (10 października) korespondent tejże gazety udziela następną fakt, który się jakoby przytrafił przed dwoma dniami w Piasiecznie: „Niejaki baron Dangel, obywatel został zarżany w kawałki przez rossyjskich dragonów wtenczas, kiedy znajdował się na swych polach, spokojnie przeglądając roboty swych dzierzawców.“

„Niemamy potrzeby zatrzymywać się nad rozprawami, w jakie wdaje się szanowny korespondent z powodu tego czynu zimnego okrucieństwa.“

„Obok przywyknienia naszego czytać wymsły podobnego rodzaju puszczane w obieg przez dziennikarstwo polskie, poczytaliśmy za godne uwagi zapewnienie tak stanowcze pochodzące prawie od naocznego świadka, przy najmniej od korespondenta szanownego dziennika.“

„Po sprawdzeniu, okazało się co następuje: „P. Dangel, rzeczywiście spokojnie zajmując się dozieraniem robót wiejskich, został otoczony przez bandę powstańców, którzy uciekli będąc ścigani przez wojska rossyjskie. Czy to dobrowoltnie, czyli też będąc do tego zmuszony przemocą, nieroztropnie uciekał razem z uciekającymi i w czasie ścigania i w lezbie wielu innych poległ od wystrzałów ścigających bandę kozaków.“

„My wskazujemy na ten smutny wypadek, z tѣm, by wykazać, jak łatwo może być wypaczona prawda, nawet przez tych, którzy nie mogą być podejrzanymi o umyślnie kłamstwo. Szanowny korespondent „Times“ zapewne widocznie, iż zebrał tylko wieści polskie krążące o śmierci Dangiela, nie zadając nawet fatygi dla ich sprawdzenia.“

„Gdy tymczasem doniosłość wypadku wymagała zdaje się, aby się wystrzegł składać na odpowiedzialność wojsk rossyjskich obwinienia, wypaczającego charakter smutnego przeznaczenia, które, wedle ich obowiązku, powołane zostały wypełniać w Królestwie Polskim.“

Z artykułów La France, Constitutionnel, i Memorial diplomatique, — Indépendance Belge, pod d. 13 października wyprowadza taką decyzję: Zamiary wszystkich trzech mocarstw zupełnie są jednakie, lecz skoro tylko przechozi do tego, by dać tym zamiarom ostateczną formę, niemoce ich natychmiast się wyjawia i wspólne działanie przechodzi we wspólną bezczynność. Żadne urzędowe ani półurzędowe deklaracje nie skryją tego rzeczywistego stanu rzeczy. Korespondenci tejże gazety podają, że uspakajające co do treści, chociaż i donośne co do formy artykuły we France i w Constitutionnel, natchnięte im były z wyższych sfer rządowych, aby przywrócić pokój w świecie handlowym. I w samy rzeczy spokojność czasowie wróciła. Przy tѣm męzowie stanu Francji zdradzają podług zapewnienia korespondentów zupełną spokojność, względem teraźniejszości, i wiele nadziei na przyszłość.

— Pogłoski o podaniu przez Polaków adresu do Cesarza. Przy rewizjach policyjnych w kilku domach u dwóch różnych osób (mieszkańcych w rozmaitych częściach miasta) znaleziono bruliony adresu od Polaków na imię Cesarza, w których oni proszą przebaczenia i wypowiadają swoją uległość Jemu. Obadwa te adresy były zupełnie jednostajne co do treści. Jeśli to prawda, to pogłoska, jakoby Polacy oddawa już przygotowywują się do podania adresu Cesarzowi, niejest bezzasadna. Lecz, że adresy znaleziono — to jest wiadomość pewna. (Wiad. Gield.)

— Do „Gazety Krzyżowej“ piszą z Warszawy: Temi dniami wysłędzono aptekarza, którego wyłącznem zatrudnieniem było zatrąwanie kінdzalów. Zawiadomił o nim pewien żandarm polski, którego policja pochwyciła. Truicieli został aresztowanym. (Inw. ross.)

Polski rewolucyjny komitet i Polacy. Prawie wszystkie ważne odkrycia w Warszawie, uczynione przez policję ostatnimi czasami, jak mi wiadomo na pewno, odbyły się na wskazanie samych Polaków. Uprzednio wielu z Polaków było na stronie komitetu centralnego, wielu okazywało współczucie dla jego sprawy, lecz odtąd, kiedy ten komitet zaczął postępować po barbarzyńsku, kiedy zaczęły się morderstwa jedne za drugimi prawie że codziennie, bardzo wielu nawet z zawziętych Pola-

otortnuili się od tego „wzfrskiego prawnika“. Po-
słdniej przykazn naczelnika narodowej strazy (t. e.
żandarmów-własciele), w którym, za wskaze ot-
stępienie ot przykazn centralnego komiteta, oby-
watele podlegają śmierci, przysłał między po-
lika straszny raport! Wskazywał, że śmierć ot
ręki ubijcy. Kaze się, że takie nenormalne po-
łożenie dła w Warszawie nie może dolożno pro-
dłaz się. Dłazna być napremnie skoro razwazka dła. Cen-
tralny komitet, uwił seba otstępieniem, wsmi,
przekrutił swoi dła. Teraz izwstno mnogo przy-
kazn centralnego komiteta, któryi rżnitelno nie
ispodniotają żitelami Warszawy, nie smotr na stras-
ny ugrozy so otoryni narodnego prawnika i naczelnika
narodowej strazy! (Birr, V. N. 359)

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

dobrego sukna, wprawdzie, podarunek panienki; 47 to-
porów, złożonych w boczki, i proch. Wzrosty te czę-
ściej były zarzuty na dworze, a częściej znajdowały się
w piwnicy, zajmującej dach, postrojenie po środku
dworu. W piwnicy znajdowały się także i inne przy-
znaki tego, że ona służyła nie tylko do składania,
ale i do masowania. Hozianin dom, Grabowski, dawno już
był na zamknięciu u policji.

Dawno już było przykazano słomę tć dom, koto-
rye stoją w Warszawie na Krakowskim przedmieściu i
służą jako w niektórych miejscach tę przepiękną
i szeroką ulicę. Do сих пор ot przykazn nie
przywodził do wykonania za niemymi robotnikami,
tak jak polacy nie przyjmali na seba otę kommis-
sji, bojąc „narodnego żondu“, zaprzetwiał im ł-
mą ot dom. Teraz przysłał iz Rossji bolszaja
partia robotników, i oni 27-go sientybra dłażni byli
przystupić kł słomk domów. Po słomk ich wse
Krakowskie przedmieście obratili w szeroką ulicę,
i posredni ego otanet się gromadny Karmelitskij ko-
stiel.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

W Warszawie, pisze korespondent „Głosu“, na-
czyna się objawiać niezadowolenie przeciw rządowi na-
rodowemu. Powiadają, że takowy składa się teraz
z młodych ludzi, po większej części aplikantów, któ-
rzy nieumieją chować końców do wody i ciągle wpadają
w kabałę. Polacy nie są zadowoleni z rządu,
nazywając go młokosami; ludzie umiarkowani prze-
klinają go za nieszczęścia spowodowane przez nie-
go dla kraju. Masa ludności zdaje się, że bierze do
serca uciążliwy stan rzeczy i zdarzają się dobrowolne
zestawienia. To jest bardzo ważną wskazówką. Jeden
z dawnych mieszkańców Warszawy mówił mi, że może
dość do tego, iż Polacy sami zniszczą rząd narodowy.

Dawno już kazano było zrzucić te domy, które sto-
ją w Warszawie na Krakowskim przedmieściu i zwięzają w
niektórych miejscach tę piękną i szeroką ulicę. Dotych-
czas rozkaz ten nie był wykonany z powodu, że nie było
robotników, ponieważ polacy nie brali na siebie tej pracy,
lekając się „rządu narodowego“, który zabronił im zbli-
żać się do domów. Teraz przysłał z Rossji wielką partję ro-
botników, i oni 27 września powinni byli zacząć zbijać
domy. Po zniszczeniu tych domów całe Przedmieście
Krakowskie stanie się piękną szeroką ulicą, a w środku
zostanie ogromny kościół Karmelitów.

Z Grodna do „St. Petersburgskich Wiadomości“ piszą,
że w tych dniach przystawiono tam z gubernji augustow-
skiej broń, którą wynaleziono ukrytą w lesie; ztamtąd
też przywieziono kilka osób, które dopomagały powstaniu
słowem i czynem. „Słychać, powiada tenże korespon-
dent, że nasze oddziały nieprędko wrócą z tych ekspedy-
cji i my wszyscy przekonani jesteśmy, że poszukiwania
ich przyniosą wielkie za sobą korzyści, chociaż też za-
razem sądzimy, że żadnemu z nich nie przyjdzie się spot-
kać w rozprawie z powstańcami, ponieważ ci ostatni ucie-
kają przy pierwszej wiadomości o wyjściu wojsk naszych.“

W ogóle korespondent dodaje, iż w Grodnie zupełnie
cisza, kiedy niekiedy tylko włóczęgowie chwytają oddziel-
nych włóczęgów powracających z band, i nawet kobiety
biorą w tym udział. Liczba dobrowolutnie stawiających się
coraz bardziej wzrasta i w samym grodzieńskim powiecie
dochodzi już 75; w drugich powiatach, też dosyć jes-
tich skruszonych grzeszników.

Wiadomości Zagraniczne.

Wilno, 9 października.

POGLĄD OGÓLNY.

Przedwczoraj rozpoczęły się w całym
Pruskiej wyborów polskie 1 stopnia. Te-
legraf uwiadomił, że król Wilhelm na po-
dany sobie adres przez jednę z gmin szla-
skich, d. 3 października, dał z Baden d. 8
tegoż miesiąca stanowczą odpowiedź, jak-
im duchem pragnął by widzieć ożywione
wybory. Słowa królewskie wyrażają za-
pewne wielki wpływ na ludność; dla tego po-
stawiliśmy umieścić je w dosłownym
przekładzie:

„Wasz adres, 3 bież. miesiąca wynurza
uczucia wierności, któremi technie gmina
Steingrundka; z rokoszą więc nań odpo-
wiam. Jeżeli, podczas wyborów gmina
chce objawić wierność swoję dla mnie, u-
czynić to tylko może, mianując postów ma-
jących niezłomną wolę wspierania moich
ministrów w wykonaniu prac, które im po-
ruciłem. Nieprzyjemne postępowanie
przeciw mojemu rządowi, nieda się pogo-
dzić z wiernością dla mojej osoby, bo u-
fnosć moja powołała moich ministrów na

zajmowane przez nich posady, powinni
więc oni dopomagać mi w spełnieniu mo-
ich wielkich i rzeczywistych obowiązków.

„Dzielo, do którego przedwczorajszym
ich wezwaniem, zasadza się na ustaleniu in-
stytucji wojskowych, uznanych przezemnie
za konieczne dla bezpieczeństwa ojczyzny,
oraz za użyteczne i sprawiedliwe; bo
przynoszą ulgę w służbie dla ludzi pod-
szłego wieku. Uchybił bym obowiązkowi
moim, względem mojego ludu, gdybym z
całą sprężystością nie dążył do tego celu,
który, skoro osiągnięty zostanie, póki
wróci znowu w kraj i to sposobem trwa-
łym; a wówczas ziszczenie zamiarów moich
co do pożądanego rozwoju prawodawstwa
na polu konstytucyjnym, zostanie upew-
nione.

„Gmina może mieć ufność, że zgodnie
z moją obietnicą i memi zamiarami, usilo-
wania moich ministrów skierowane będą
ku temu celowi.“

Wybory ostateczne 2 stopnia odbędą się
w przyszłą środę d. 16/10 października.
Niebezpiecznie podniesiony opór przeciw re-
formie wojska, którą król za własne dzieło

ogłosił, wywołał te wszystkie zatargi i zwi-
chnął ten prawidłowy kierunek, jaki król
Wilhelm przy objęciu regencji sprawom
krajowym nadał.

Obchód 50 letniej rocznicy bitwy Lip-
skiej, który właśnie w przeszłą niedzielę i
poniedziałek przypadał, niechętne widzia-
ny był w Francji; zdaje się atoli, że rozkaz
króla Wilhelma I., ogłoszony w Ukazie
i e l u r z ą d o w y m pruskim d. 14 paź-
dziernika, powinien uspokoić niewczesną
drażliwość i przekonać, że ten obchód jest
tylko wielkim dziełem wspomnienia,
o którym naród niemiecki i niepowinien był
zapominać. Piękne są wyrazy, w których
król Wilhelm przemawia z Baden d. 7
października do ministra wyznań, pana von
Muhlera:

„W dniu 18 października upływie lat 50
od czasu kiedy potężna, prawica Boska,
błogosławieństwo wojskom Prus, oraz ich sprzy-
mierzeńców, rozstrzygnęła pod Lipskiem
walkę toczoną za naszą i całej ojczyzny
niemieckiej niepodległość.

„Jak niedawno, d. 15 lutego, lud mój
razem ze mną przypominał w modlitwie

epokę, w której przed stu laty Bóg za-
mknął przez szczęśliwy pokój zgubną wojnę,
zapaloną między plemionami niemieckie-
mi, a równie drugą epokę, w której przed
pół wiekiem obudził ojczyznę naszą z gło-
bokiego upokorzenia i poprowadził ją na
nowe boje; tak przystoi nam i teraz, w o-
bec Pana przypomnieć w dziękczynnych
modłach dzień, który uwiecznił powode-
niem olbrzymie narodowe usiłowanie.

„Zalecam więc, aby 18 października,
w dwudziestą niedzielę po Świętej Trójcy,
we wszystkich kościołach kraju odbyło
się uroczyste nabożeństwo na pamiątkę
bitwy Lipskiej. Dni chwale ludu prus-
kiego przypominają nam cudowną po-
moc, jakiej ojczyzna nasza doświadczała
w czasach nędzy i niebezpieczeństwa.
Na ich wspomnienie, serca nasze korzą
się przejęte wdzięcznością za wszech-
mocność i miłosierdzie boże.

„Ale to wspomnienie podnosi też naszą
ufność i pozwala nam mieć nadzieję, że
Pan, który dotąd tak łaskawie prowa-
dził nasz kraj i lud, będzie i nadal ich
potężnym wsparciem, aby król i naród

pruski, zjednoczeni w miłości ojczyzny i
silni wiarą we wszechmocną pomoc boską,
zwyćzko wychodzili ze wszystkich nie-
bezpieczeństw, jakie przyszłość bądź we-
wnątr, bądź z zagranicy przyniesie może.

„Poruczam wam uwiadomić zwierzcho-
ności duchowne o niniejszym dekreście,
dla przedsięwzięcia stosownych co do tej
uroczystości rozporządzeń.“

Wobec wyborów zamikły w dzien-
nikarstwie wszystkie inne pytania. Król
Wilhelm powrócił d. 14 października do
swej stolicy o godzinie 8-ej z rana, o 1-ęj
zaś przewodniczył radzie ministrów, spo-
wodowanej przez niezwłoczną potrzebę
rozwiązania przedmiotów wytoczonych na
posiedzenie przez ministra spraw za-
granicznych.

W Austrii najważniejszym bieżącym wy-
padkiem jest wniesiony, dziś tydzień, we
czwartek, d. 15 października, projekt do
prawa przez pana von Plener, ministra
skarbu, upowazniający rząd do zaciągania
pożyczki około 96-ciu milionów złotych
niemieckich. Nęda panująca w Wę-
grzech z powodu suszy tegorocznej, wy-

Bob-Rock.

przez
KAROLA SEBELSFELDA.

(Dalszy ciąg ob. N 114).

W tym niespodzianie zajaśniał przede-
mną wspaniały fenomen, który widziałem
w dniu, kiedy zbłądziłem. Olbrzymia
srebrna masa wznosiła się o dwieście
kroków odemnie. Nieznajomy zniknął
za nią, ale po chwili wrócił stamtąd po-
woli, chwytając się krokiem.

W miarę jak się przybliżał, mogłem
mu się doskonale przypatrzeć. Był wy-
soki, chudy, wycieńczony, lecz mocno zbu-
dowany. Twarz jego pokryta brodą,
była ciemną od słońca. Podobnym był
do ludjanina, broda tylko zdradzała bia-
łe pochodzenie. Oczy jego jak i wprzódy
były okropne, i im dłużej w nią się wpa-
trywałem, tém okropniejszemi się wyda-
wały. Zdawało się, że furje piekła odby-
wały swe pawy w tych oczach. Włosy
sterczały w bezładzie na czole, na skro-
niach i na tyle głowy. Powierzchność
jego zdradzała wewnętrzną rozpacz. Gło-
wa obwiązana była podartą chusteczką,
pokrytą ciemno brunatnymi plamami.
Kamizelka ze skóry jelenia, dolne ubra-
nie, miały także plamy. Widocznie by-
ły to ślady krwi. Zażożył za pas swój
długi myśliwski nóż z grubą drewnianą
rączką i trzymał w ręku kentukską gwin-
tówkę.

Zapewne oczy i twarz moja wyra-
żały wstręt, chociaż starałem się udać
spokojnego. Nieznajomy spojrział na mnie
z ukosa i burknął:

— Zdaje mi się, że towarzystwo moje
wcale nie robi ci przyjemności. Czyż
powierzchność moja jest tak rozpaczli-
wa? czyż tak wyraźnie napisano na
czole mojem?...

— Cóż u pana może być napisanego
na czole?

— Co? co? Tak badają tylko głupców
i dzieci.

— Ależ ja nie nie badam, ale jako

chrześcijanin, jak rodak, proszę, błagam...

— Chrześcijanin! — przerwał śmiejąc
się niedowierzająco, — rodak! zawołał, u-
derzając mocno sztucerem o ziemię. — O-
to mój zbawca! zawołał z żywością, pod-
nosząc broń i oglądając krzesiwo i kurek.
Oto, kto broni od wszelkich cierpień; to
wierny przyjaciel!... Ha, może on i ciebie
zbawi i uspokoi...

Ostatnie słowa wyrzekł, odwracając
się, jak gdyby mówił sam do siebie:

— Uspokoi go... jak i ta mtego... Ha!
jednym więcej lub mniej... Być może, że
ten odpędzi okropne widmo!

Mówił to do sztucera.

— W żadnym razie nie wydasz mnie—
mówił dalej—jedno dotknięcie...

Mówiąc to, zaczął celić i naprowa-
dził kurek wprost na pierś moją. Cze-
kałem bez drżenia, bez najmniejszej
trwogi. W takich chwilach śmierć nie
jest straszną. Śmiertelnie słaby, stałem
już nad grobem. Nie potrzeba było
wystrzału: lekkie uderzenie kolbą, po-
zbawiłoby mnie ostatniego technienia. Spo-
kojnie, nawet obojętnie, patrzałem w o-
twór lufy.

— Jeżeli możesz usprawiedliwić się przed
Bogiem moim, Stwórcą i sędzią twoim,
czyń ci się podobna.

Słowa umierającego musiała na nim
sprawić nadzwyczajne wrażenie, gdyż
w rzeczy samej zmieniły w tej chwili
zamiar jego. Postawił sztucer i patrzył
na mnie, szeroko otworzywszy oczy i usta.

— I ten także wspomina o Bogu! —
mruczał ten okropny człowiek. Przed
Bogiem! moim i twoim stwórcą i sę-
dzią!...

Zaledwie mógł wymówić te słowa,
zdawało się, że one go dławiały i ścis-
kały mu gardło.

— Je... go... i mo... im... se... dzią!...

— wyjął znowu. — Czyż jest Bóg? czyż
jest Stwórca i sędzia?

W chwili, kiedy to mówił, oczy jego
były nieruchome.

— Bóg! — powtórzył, tymże samym

przeciągłym badawczym głosem. — Stwór-
ca! Sędzia! Nie czyn tego! — zawołał na-
głe. To co masz zamiar uczynić nie przy-
niesie ci szczęścia!...

Jam zabity! Boże mój zmiłuj się.
zlituj się nademną!... Biedna moja żona!
biedne moje dzieci!

Ostatnie słowa wyrzekł nieprzytom-
nie. Wyrwały mu się one jakimś z głę-
bi duszy. Sztucer wypadł mu z rąk, a
on jak szalony uderzył się w pierś i głó-
wę. Człowiek ten przerażał mnie, drę-
czony wyrzutami sumienia, rzucał się jak
opętany na wszystkie strony. Zapewne
doznawał piekielnych męczarni; zdawało
się, że zły duch go opanował.

Nagle rzucił się na mnie, i zeicha
zaledwie dosłyszonym głosem spytał.

— Czy nie we mnie nie widzisz?

— Cóż mogę w tobie widzieć?

Podszedł bliżej.

— Przypatrz mi się dobrze, zajrzyj je-
żeli możesz w głębi moją, czy nie tam nie
widzisz?

— Nie nie widzę — odparłem.

— Rozumem tego widzieć nie możeo-
cie. Sądę żeś nie usposobiony być
szpiegiem; nie, nie zdolny jesteś do
tego. Kiedy się nie nie je przez cztery
dni i cztery noce, łatwo stracić ochotę
do szpiegowstwa. Doświadczyłem sam te-
go, nie mając nic w ustach przez dwie do-
ły. Nie, nie, to nie żarty — towarzyszu,

rzekł biorąc do ręki sztucer.

Mówię ci, dajże mi pokój! mówię ci!
Dość już dla ciebie, dość nabroileś!

— Mówię to, odwrócił się, spuścił ku-
rek, ale piston chybił.

— Co to? zawołał oglądając broń — nie
nabita? Maj! maj! Jakże to ja... Niesłu-
chasz mnie, dla tego, że cię nienakarmił
stary kolego! Nie nakarmiłem otąd, jak...

Ach! lepiej bym zrobił, gdybym cię wów-
czas nie nakarmił! Być może jest to znak,
głos z góry... Czas już odpocząć tobie.

Milez psie stary, nie skusisz mnie! Czy
słyszysz?

Wszystko to mówił do sztucera
swego, urywkowo, w jakiejś gorączce, ze

drżeniem. Nareszcie zwrócił się ku
mnie.

— A więc jesteś słaby, znużony, wy-
cieniczony? Nieprawdaż? Patrząc na ciebie
można pomyśleć, że całe życie byłeś
głodnym.

— Śmiertelnie słaby jestem — wyja-
knałem.

— Dobrze, wypij jeszcze trochę w his-
k y, to cię pokrzepi. Ale poczekaj, dodam
wody.

Mówiąc to poszedł do rzeki, na-
czepił ręką trochę wody, wlał do bu-
telki, podniósł do ust moich i zwilżył je
tym ożywczym napojem.

Najdzikszymi, najechiwsi krwi Indja-
nin, staje się człowiekiem, skoro może
spełnić czyn ludzki. Głos jego nie był
już taki gruby i nie wzbudzał wstrętu;
wszystko w nim zmiało.

— A więc chcesz gdziekolwiek do do-
mu, pod dach.

— Tak jest, na miłość Boga! Cztery
dni nie w ustach nie miałem. Żulem
tylko raz tytu.

— Czy możesz mi dać kawałek. Je-
den kęsek tylko?

— Wszystko co mam.

— Wyjąłem z kieszeni duleciss-
m a. Nieznajomy wyrwał mi ją
z rąk i z chciwością wilka utopił w nią
swe zęby.

— Ach, to najlepszy gatunek! naj-
lepszy gatunek! — mruczał pod nosem.
Ach młody człowieku lub starcze!
Wszak jesteś starym? ile masz lat?

— Dwadzieścia dwa lata.

Spojrzał na mnie, kiwając głową.

— Trudno temu dać wiarę. Ale cze-
tery dni na łakach i nie nie jedząc... to
nie dziwnego. Ale czy wiesz nieznajom-
ny, że gdyby ten kawałeczek tytniu
był u mnie przed pięciu dniami, to... to...
O! gdyby on miał tylko kawałeczek ty-
tniu, być może... Kawałeczek tytniu
często wiele znaczy! Ani jednego tak
nie żałowałem, jak... O! gdyby on miał
kawałeczek tytniu! kawałeczek tylko...

W tych urywanych i niepojętych

słowach przebiegał się jęk, a razem
było w nich coś dzikiego i okro-
pnego.

— Choć ci powiedzie, zawołał zno-
wu głosem nieznajomy — chęć powie-
dzieć... Ach, coż ja mówię?... Czy
widzisz tam wiecznie zielony dąb (quer-
cus virens) czy widzę? To patryar-
cha! Na całej pustyni niewiem czy
znajdziesz wspanialszy, większy, po-
tężniejszy od niego. Czy widzisz go?

— Widzę.

— Widzisz go? widzisz! — zawołał
znowu dzikim głosem.

— Jak może cię obchodzić patryarcha
i to co pod nim się znajduje.

— To do ciebie nie należy. Nie bądź cie-
kawym, powściągnij się! radzę ci! Nie
śmiej podchodzić do patryarchy!

Z ust jego wyrwało się prze-
kleństwo tak okropne, że chrześcija-
nin nie może go powtórzyć.

— Tam jest widmo — zawołał — wi-
dmo, pod nim. Ono może cię prze-
straszyć. Odejdź lepiej dalej.

— Chętnie się oddalę i wcale nie-
chęć iść do niego. Ani na myśl mi nie
przychodziło, żeby tam pójść. Chęć
tylko znaleźć drogę do domu, wszystko
mi jedno, do plantacji czy do traktjeru.

— A, to wcale co innego, do najbliż-
szego traktjeru. Pokażę ci drogę do
najbliższego traktjeru. Pokażę, pokażę...
Pokażę... burezał do siebie.

wszystkimi jego motywami, przyczyną na zasadzie drugiego punktu tego oskarżającego aktu wyłożył, iż zniewaga uczyniona rządowi, zależała w zarzucie, jakoby proces nie wyrażał „należytego poważania” względem korporacji wzywanych do uczestnictwa przy wydaniu owego rozporządzenia, a także za użycie wyrazu „konstytucyjna walka.” Według słów oskarżającego aktu, to ostatnie wyrażenie może oznaczać tylko walkę o istnienie konstytucji, a autorowie protestu rozumieli (słowa obwinienia) pod walczącymi przeciw konstytucji, oczywiście, sam rząd królewski, i tym sposobem znieważyli ten ostatni. Rządowi jednak obrońca (advokat) Mers, rozwijając na temże tle obwinienie, wynalazł artykuł łagodzący karę. Uważać należy, według jego mniemania, jako argument, tę okoliczność, że rozporządzenie 1 czerwca naturalnie musiało wywołać pewną agitację pomiędzy redaktorami wszystkich dzienników, a więc że obwinienie wydając swój protest, znajdowali się pod wpływem pewnego wzburzenia. Radził więc skazać wszystkich na pieniężny sztraf, w następnym stosunku: Meiena na 100, Zabela 75, a pozostałych na 50 talarów.

W tem powstał też swoich miejsce obrońcy. Ciska zalegała całą salę. Uczony prawnik i mówca, doktor obójga praw, Gneist, zabrał głos. Wymowny mówca kategorycznie obalił wszystkie obwiniające punkta. Dowiódł przedewszystkiem, że fakt nie było, a więc nie mogło być skazania tego faktu. Przechodząc do drugiego punktu obwinienia Gneist rozwinął myśl, że brak poważania względem jakiejś korporacji, sam przez się nie może spowodować kary, ani w jurysdykcji, ani też w moralnym znaczeniu. Co się zaś tyczy wyrażenia „Verfassungskampf,” które spowodowało oddzielenie obwiniającego paragrafu, Gneist dowiódł, że się ten ostać nie może z punktu widzenia grammatycznego. Wreszcie, mówca zwrócił uwagę sędziów na krytyczne położenie w jakim rozporządzenie czerwcowe stało dla dziennikarstwa. Dwa albo trzy dzienniki reprezentują nieraz miliony, nie więc dziwnego, że protestują w obec rozporządzenia, niezgodnego, podług ich zdania, z konstytucją. Zresztą, powiada mówca, „jakkolwiek by się różniły nasze polityczne mniemania, mamy na-

dzie, że sąd będzie działał pod wpływem prawdy i prawa.” Ta mowa pełna siły i przekonujących dowodów, poparta erudycją sławnego profesora, stanowczy nadała kierunek rozstrzygnięciu tej sprawy.

Po wysłuchaniu obrony, sędziowie wyszli do sąsiedniej sądowej izby i po krótkiej naradzie ukazał się znowu w sali i zajął swe miejsce.

Uwaga ogólna silnie była natężoną i oto p. Meisner, przebiegając całą sprawę, oświadcza, że sąd nie znalazłszy ani skazania faktów, ani zniewagi w wyrażeniu „konstytucyjna walka,” oszobadza siedmiu redaktorów od wszelkiej odpowiedzialności.

Berlin poniósł pod koniec sierpnia r. b. dotkliwą stratę. Professor tutejszej akademii sztuk pięknych Kalide, który od kilku tygodni bawił w gościnie w Głowiecach, u swego brata, dnia 23 sierpnia doznał silnego ataku apoplektycznego, a w kilka dni potem umarł. Boleśny to cios dla Niemiec, które w osobie zmarłego straciły jednego z najznakomitszych reprezentantów sztuki, który się nadto świetnie odznaczył w zawodzie nauczycielskim. Najznakomitszym jego utworem, którego kopję przyzobaczył dziś wiele parków niemieckich, i który rozgłosił jego imię, jest bez wątpienia „Chłopiec z łabędziem.” Oryginał znajduje się w Charlottenburgu. Wystawa londyńska r. 1861 rozpowszechniła ten utwór w Anglii. Jako o d p o w i e d n i k do tego utworu Kalide pozostawił w modelu „Chłopca z kózecią,” w którym jednak należy czytać się ten utwór da wykonać z brązu lub marmuru. Najmniejszą może znaną, a najpiękniejszą podobno utwór Kalidego „Bachantka z panterą” znajduje się obecnie w Górny Szląsku, w jednym z majątków p. Thile-Winklera. Również w Górny Szląsku, właściciele tamiecznych kopalni postawili pomnik ministra Radera, dłuta tegoż artysty. Jest to podobno największa jego praca, a może najwiedzielsza, bo nasz ubiór tegocześnie jest dla artysty-szynera istną skalą szczytą. Trzeba wielkiego dowcipu artystycznego, aby w tych naszych frakach, surdutach, krawatach i t. d. i t. d. nie już jaką idealność, lecz chociaż cieni idealności zachować. Kalide przenosił nad terenizację spętane ludzkie postacie, na które klasycy ani patrzyć nie chcą, a romantycy pocztują niemal za próbę

ogniową — gietkie i naturalne kształty zwierzęce, w czem też przedewszystkiem celował. Jego lew śpiący, zdobący pomnik wzniesiony Scharnhorstowi na emmentarzu inwalidów w Berlinie, mógłby śmiało stanąć obok koni weneckich, a jelenie, których tyle zostawił, pełne są życia i wdzięku.

Z wiadomości literackich prawie nie tu nie ma takiego coby zająć mogło obcych, nie niemieckich czytelników. Lipsk pochłania całe teutońskie wydawnictwo — Berlin zaś, przynajmniej w obecnej chwili, całą swą uciążliwość przyłożył do statystyki. Tej tak wielce pożytecznej nunki odbył się jak wiadomo kongres międzynarodowy, który, aczkolwiek był może za nadto sztywny i urzędowy, bo tylko stronnictwo konserwacyjne miało w nim udział, spodziewać się jednak należy świetnych rezultatów.

Rocznica bitwy lipskiej silnie zajmuje tutejsze umysły. Złaje się jednak, że tema faktowi większą nadają doniosłość, aniżeli mają istotnie. Światlejsza nawet część społeczeństwa berlińskiego, po prostu pocięta ten niewczesny wybrzyk i pocztuje go za arlekinadę.

Z Ukrainy, 20 września 1863 r.

Jesień mamy stale pogodną, ale fatalną dla gospodarzy z tej przyczyny, iż od pierwszych dni sierpnia ani jednego niemieliśmy deszczu. Kto zasiał wot po deszczu, ten ma tan zieleni, lecz posucha i na to ożyminy oddziaływa szkodliwie. Wschody uderzały od wiatrów i słońca i w wielu miejscach, żyto zwłaszcza, zostało zjedzone przez robaki. Lecz wczesnych posiewów mamy bardzo ograniczoną ilość. Większa część pól nieobrobiona dotąd i jeśli posucha potrwa jeszcze parę tygodni, ożyminy zasiane nie będą. Trawy zostały wypalone z tego stopnia, iż roboczy remanent musimy już dziś karmić siano. Pomimo tak niepozytycznego stanu rzeczy, ceny na zboże są u nas niskie, z przyczyny zupełnej stagnacji w handlu zbożowym. Pszenicę placą 50 kop. za pud; żyto 30 k.; proso 25 k.; jęczmień 25 k.; owies 1 r. 40 za cwt. Ale i te ceny stoją się do partii niewielkich. Na większą zgła kupców niemi. Wszędzie skargę słyszymy ogólną na brak handlowego ruchu i pieniędzy. Przedsiębiorstw żadnych, żadnych nakładów

ani ulepszeń nie słyhać w gospodarstwach tutejszych, chociaż wszyscy czujemy ich konieczność. Żyje się z dnia na dzień i opędzają się nagle tylko potrzeby. W okolicach naszych kilka już majątków oddane zostały w posesję żydom na dogolnych dla nich warunkach. Termina zwykle od lat trzech do sześciu. Cena od dziesięciny ornej ziemi zwykle nie przynosi trzech rubli a często jest o rubel niższą. Gorzej i arendy upadły zupełnie. Wódka dziś u nas przynosi właścicielowi czystą stratę, stąd wiele gorzelni wcale zamknięto lub ograniczoną do domowej konsumpcji wyrob. Żydzi w posesyjach majątkach nie są gospodarzami wzorowymi, nie wprowadzają nowych ulepszeń, ale gospodarują dość energicznie. Robotnik w ogóle nie był trudny, lecz przekonywamy się coraz bardziej, iż liczyć nam na niemałków codziennych nie należy, gdyż cyfra ich jest ruchomą i zależy od wielu okoliczności. Urodzaj powszechny utrudnił zbiór ogromnie, gdyż wiośniak tutejszy jest leniwy. Jeśli pracowal chętniej dotychczas, robił to z musu, przyciśniony potrzebą, gdyż z własnych pól plony zbierał szczupłe. Roczni najemnicy są tu i drodzy i trudni. Placiny np. parobkowi przy wólach 40 do 50 r. sr. prócz wikt; kobiecie 25 r. sr. także prócz wikt. Jeszczeby to pół biędzy, ale umowa nie ma u nich znaczenia, jakoby mieć powinna. Zrywają ją i nikt ich nie zmusza do uszanowania jej. Jedyną rękąją zatrzymaną robotnika i zmuszenia go w dotychczas umowę, jest zatrzymanie wypłaty do skończenia terminu. A że gotówka i robotnikowi jest potrzebna, więc umowy takie są zbyt trudne jeśli się robią, zawsze kosztom zwiększenia placę. Zarządy gminne nie starają się zwykle o wprowadzenie porządku i rygoru w tej kwestii, stąd każdy z z obywateli, unikając spraw nieprzyjemnych, woli zabezpieczyć się tym sposobem. Miejsi już czas przypatrzeć się samorządowi gmin i mamy dziś możność zdecydować o ich charakterze. Nie powiemy, żeby był zadawalającym. Jeśli w gminie starszyna wolnostny jest energicznym i roztropnym, tam zwykle władza w nim się skupia zarówno wykonawca jak sądowa i robi się co na każde. Charakter jej przeto zależy od charakteru osoby rządzącej. Gdzie zaś starszyna jest sta-

bym, tam rządzi bogatsi i sprytniejsi. Sprawiedliwość nie zawsze wymierza się bezwzględnie. Datek, prośba i koligacje wpływają na sędziów i sądy. Podkupę i ugostczenia grają w każdej sprawie pewną rolę i kto smaruje ten jedzie. W początkach robiło się to z obawą i pewnym wahanem; dziś wdrożono się i nauczono wybiegów rozmaitych. Co dźwalejsza, iż sami właściciele są przeświadczeni o tej walce istniejącej w ich zarządkach i znoszą ją cierpliwie. Moralność i oświata wśród nich bardzo mule, jak dotąd, zrobili postępy. Pracują o tyle, ażeby uniknąć głodu, a lada nadmiar, idzie na wódkę. Pijatyka trwa zawsze. Jedyny środek ułatwiający im zarobek, jest dający się czuć zawsze brak robotnika na fermach obywatelskich i zmuszający gospodarzy do zachęcenia ich przesadzoną płacą. Praca, jaką oni dają, w ogóle niewarta jest tej placę. Robią leniwie i niedbale w tem przekonaniu, iż są potrzebni a w razie odprawy, są pewni, że w drugim folwarku znajdą natychmiast robotę. Umowy roczne robią niechętnie, półroczne lub miesięczne chętniej, a do robót dziennych wynajmują się najprędzej. Oczywiście, iż przy takiej nieporządnej pracy, żadna gospodarka porządną być nie może, bo się zaopatrzysz w stosowną ilość rak niepodobna a zaopatrzysz się, licząc na pewność robotnika niemożna. Raz jest ich za nadto i znowu niema wcale. Świąt mamy też taką ilość, iż stanowią prawie trzecią część lata. Nie tylko oznaczone w kalendarzu są obowiązujące, ale i takie, które wcale według kalendarza nie są świętami.

To wszystko sprawia, że stan rolniczy prowincji w niezadawalającym jest położeniu. Prawda, że wiele przyczyn innych wpływa na to. Lecz nie tyle nas smuci stan obecny, ile przyszłość, która dotąd niemi drogą nakreślonych. Na każdej ustawie, na każdej pracy publicznej i prywatnej czuć się daje doroząść i niedokończenie. Wiele na raz sześciopłono rzeczy ważnych i nowych, a nie się z tego nie wkręciło jeszcze. Wiele znanych jest takich, które wyjęto lub wyrwano z gruntu, gdy się przyjmować zaczęły. Jedno co nas uspokaja, to, że stan taki jest czasowy, przechodowy i trwać długo niemoże, bo go kraj nie zniesie. Tadeusz Padalic a.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Въ Виленской Палатѣ Государственныхъ Имуществъ, на основании разрѣшенія Министрства, будутъ производиться въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи:

Въ I Трокемско-Львинецкой частяхъ.	Дубовъ.	Цѣны по таксамъ.
а) Въ дачѣ Стравеницкой, отъ славной рѣки Вили въ 10 вер. и отъ г. Вильно въ 50 вер.	7924	14704 2
Въ III Трокемско-Львинецкой частяхъ.		
в) Въ дачѣ Нѣмонайцкой надъ рѣкою Нѣмонамъ.	2000	4548 51
г) Въ Олитской дачѣ надъ рѣкою Нѣмонамъ.	480	353 28
Въ Ошмянско-Львинецкой частяхъ.		
д) Въ дачѣ Денепольской, отъ славной рѣки Вили въ 5 вер.	922	1146 86
Всего .	11326	20752 67

Продажа будетъ произведена на общихъ основаніяхъ, о продажѣ лѣсовъ изъ казенныхъ дачъ и кромѣ того на слѣдующихъ обязательныхъ для покупателей условіяхъ:

1) Всѣ означенныя дубы заклеены и занумерованы черною масляною краскою на затескахъ, сдѣланныхъ на деревьяхъ, почему желающіе купить ихъ осматривать за-благовременно. Лѣсной стражъ приказано показывать дубы, назначенные въ продажу, вѣстѣ желающимъ ихъ видѣть.

2) Купившему на торгахъ дубы предоставляется право употребить ихъ на какое угодно дѣло и обдѣлать въ брусъ и клепку на самыхъ мѣстахъ рубки, въ казенныхъ дачахъ, въ теченіи трехъ зимъ сряду съ 1 сентября по 1 марта, а на крестьянскихъ угодьяхъ въ теченіи 3 лѣтъ, во всякое время года, лишь бы только не причинить вреда крестьянамъ, въ противномъ случаѣ лѣсо-промышленникъ долженъ вознаградить крестьянъ по взаимному добровольному договору.

3) Дубы будутъ проданы цѣлыми деревьями и по вырубкѣ ихъ лѣсное вѣдство не будетъ свидѣтельствовать ни ихъ размѣровъ, ни заготовленности изъ нихъ материаловъ, а только число заклеенныхъ и проданныхъ пней.

4) Дубы въ дачахъ Денепольской Ошмянско-Львинецкой и Олитской и Нѣмонайцкой III Трокемско-Львинецкой предлагаются къ продажѣ цѣлыми частями, какъ показано выше, но въ остальныхъ дачахъ дубы могутъ быть проданы частями по урочищамъ, о чемъ будетъ предвѣщено на самыхъ торгахъ.

5) Покупщикъ при торгахъ долженъ представить въ залогъ $\frac{1}{2}$ часть заготовленной суммы наличными деньгами и билетами кредитныхъ установлений, или другими кредитными бумагами, вообще принимаемыми въ залогъ по дѣламъ съ казною.

6) Въ лѣсномъ отдѣленіи палаты и въ канцеляріяхъ лѣсныхъ частей I и III Трокемскихъ и Ошмянскихъ, можно видѣть во всякое время составленные дубамъ вѣдомости, подробную имъ оцѣнку, распределение дубовъ на партіи и условія продажи.

7) Вѣстѣ съ симъ палата объявляетъ объ одновременной съ дубами продажѣ изъ Мендзыржецкой дачи II Трокемско-Львинецкой также на общенныхъ для покуп-

Въ виленской Палатѣ дѣлъ государственныхъ, на основании разрѣшенія Министрства, будутъ производиться въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи:

Въ I Трокемско-Львинецкой частяхъ.	Дубовъ.	Цѣны по таксамъ.
а) Въ кнѣ Стравеницкой при славной рѣкѣ Вили о 10 вѣрстъ до Вильно о 50 вѣрстъ.	7924	14704 2
Въ III Трокемско-Львинецкой частяхъ.		
б) Въ кнѣ Нѣмонайцкой надъ рѣкою Нѣмонамъ.	2000	4548 51
в) Въ Олитской кнѣ надъ Нѣмонамъ.	480	353 28
Въ Ошмянско-Львинецкой частяхъ.		
д) Въ кнѣ Денепольской надъ Вили о 5 вѣрстъ.	922	1146 86
Всего .	11326	20752 67

Продажа будетъ произведена на общихъ основаніяхъ, о продажѣ лѣсовъ изъ казенныхъ дачъ и кромѣ того на слѣдующихъ обязательныхъ для покупателей условіяхъ:

1) Всѣ означенныя дубы заклеены и занумерованы черною масляною краскою на затескахъ, сдѣланныхъ на деревьяхъ, почему желающіе купить ихъ осматривать за-благовременно. Лѣсной стражъ приказано показывать дубы, назначенные въ продажу, вѣстѣ желающимъ ихъ видѣть.

2) Купившему на торгахъ дубы предоставляется право употребить ихъ на какое угодно дѣло и обдѣлать въ брусъ и клепку на самыхъ мѣстахъ рубки, въ казенныхъ дачахъ, въ теченіи трехъ зимъ сряду съ 1 сентября по 1 марта, а на крестьянскихъ угодьяхъ въ теченіи 3 лѣтъ, во всякое время года, лишь бы только не причинить вреда крестьянамъ, въ противномъ случаѣ лѣсо-промышленникъ долженъ вознаградить крестьянъ по взаимному добровольному договору.

3) Дубы будутъ проданы цѣлыми деревьями и по вырубкѣ ихъ лѣсное вѣдство не будетъ свидѣтельствовать ни ихъ размѣровъ, ни заготовленности изъ нихъ материаловъ, а только число заклеенныхъ и проданныхъ пней.

4) Дубы въ дачахъ Денепольской Ошмянско-Львинецкой и Олитской и Нѣмонайцкой III Трокемско-Львинецкой предлагаются къ продажѣ цѣлыми частями, какъ показано выше, но въ остальныхъ дачахъ дубы могутъ быть проданы частями по урочищамъ, о чемъ будетъ предвѣщено на самыхъ торгахъ.

5) Покупщикъ при торгахъ долженъ представить въ залогъ $\frac{1}{2}$ часть заготовленной суммы наличными деньгами и билетами кредитныхъ установлений, или другими кредитными бумагами, вообще принимаемыми въ залогъ по дѣламъ съ казною.

6) Въ лѣсномъ отдѣленіи палаты и въ канцеляріяхъ лѣсныхъ частей I и III Трокемскихъ и Ошмянскихъ, можно видѣть во всякое время составленные дубамъ вѣдомости, подробную имъ оцѣнку, распределение дубовъ на партіи и условія продажи.

7) Вѣстѣ съ симъ палата объявляетъ объ одновременной съ дубами продажѣ изъ Мендзыржецкой дачи II Трокемско-Львинецкой также на общенныхъ для покуп-

щиковъ условіяхъ перестойной сосны въ количествѣ 1478 штукъ, которая можетъ быть употреблена для сплава дуба по рѣкѣ Нѣману, такъ какъ сплавъ лѣса изъ Мендзыржецкой дачи производится по малымъ рѣчкамъ, выпающимъ въ рѣку Нѣманъ.

8) Торги будутъ производиться не только устно, но и запечатанными пакетами, присланными въ срокъ, назначенный для торговъ, на основаніи общихъ условій о производствѣ торга.

Исп. дол. губернскаго лѣснаго Капитана Галдобинъ.

Дѣлопроизводитель Абакумовъ.

— Отъ Гродненской палаты государственныхъ имуществъ объявляется, что въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи:

1) Всѣ означенныя дубы заклеены и занумерованы черною масляною краскою на затескахъ, сдѣланныхъ на деревьяхъ, почему желающіе купить ихъ осматривать за-благовременно. Лѣсной стражъ приказано показывать дубы, назначенные въ продажу, вѣстѣ желающимъ ихъ видѣть.

2) Купившему на торгахъ дубы предоставляется право употребить ихъ на какое угодно дѣло и обдѣлать въ брусъ и клепку на самыхъ мѣстахъ рубки, въ казенныхъ дачахъ, въ теченіи трехъ зимъ сряду съ 1 сентября по 1 марта, а на крестьянскихъ угодьяхъ въ теченіи 3 лѣтъ, во всякое время года, лишь бы только не причинить вреда крестьянамъ, въ противномъ случаѣ лѣсо-промышленникъ долженъ вознаградить крестьянъ по взаимному добровольному договору.

3) Дубы будутъ проданы цѣлыми деревьями и по вырубкѣ ихъ лѣсное вѣдство не будетъ свидѣтельствовать ни ихъ размѣровъ, ни заготовленности изъ нихъ материаловъ, а только число заклеенныхъ и проданныхъ пней.

4) Дубы въ дачахъ Денепольской Ошмянско-Львинецкой и Олитской и Нѣмонайцкой III Трокемско-Львинецкой предлагаются къ продажѣ цѣлыми частями, какъ показано выше, но въ остальныхъ дачахъ дубы могутъ быть проданы частями по урочищамъ, о чемъ будетъ предвѣщено на самыхъ торгахъ.

5) Покупщикъ при торгахъ долженъ представить въ залогъ $\frac{1}{2}$ часть заготовленной суммы наличными деньгами и билетами кредитныхъ установлений, или другими кредитными бумагами, вообще принимаемыми въ залогъ по дѣламъ съ казною.

6) Въ лѣсномъ отдѣленіи палаты и въ канцеляріяхъ лѣсныхъ частей I и III Трокемскихъ и Ошмянскихъ, можно видѣть во всякое время составленные дубамъ вѣдомости, подробную имъ оцѣнку, распределение дубовъ на партіи и условія продажи.

7) Вѣстѣ съ симъ палата объявляетъ объ одновременной съ дубами продажѣ изъ Мендзыржецкой дачи II Трокемско-Львинецкой также на общенныхъ для покуп-

Въ Виленской Палатѣ дѣлъ государственныхъ, на основании разрѣшенія Министрства, будутъ производиться въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи:

Въ I Трокемско-Львинецкой частяхъ.	Дубовъ.	Цѣны по таксамъ.
а) Въ дачѣ Стравеницкой, отъ славной рѣки Вили въ 10 вер. и отъ г. Вильно въ 50 вер.	7924	14704 2
Въ III Трокемско-Львинецкой частяхъ.		
б) Въ дачѣ Нѣмонайцкой надъ рѣкою Нѣмонамъ.	2000	4548 51
г) Въ Олитской дачѣ надъ рѣкою Нѣмонамъ.	480	353 28
Въ Ошмянско-Львинецкой частяхъ.		
д) Въ дачѣ Денепольской, отъ славной рѣки Вили въ 5 вер.	922	1146 86
Всего .	11326	20752 67

Продажа будетъ произведена на общихъ основаніяхъ, о продажѣ лѣсовъ изъ казенныхъ дачъ и кромѣ того на слѣдующихъ обязательныхъ для покупателей условіяхъ:

1) Всѣ означенныя дубы заклеены и занумерованы черною масляною краскою на затескахъ, сдѣланныхъ на деревьяхъ, почему желающіе купить ихъ осматривать за-благовременно. Лѣсной стражъ приказано показывать дубы, назначенные въ продажу, вѣстѣ желающимъ ихъ видѣть.

2) Купившему на торгахъ дубы предоставляется право употребить ихъ на какое угодно дѣло и обдѣлать въ брусъ и клепку на самыхъ мѣстахъ рубки, въ казенныхъ дачахъ, въ теченіи трехъ зимъ сряду съ 1 сентября по 1 марта, а на крестьянскихъ угодьяхъ въ теченіи 3 лѣтъ, во всякое время года, лишь бы только не причинить вреда крестьянамъ, въ противномъ случаѣ лѣсо-промышленникъ долженъ вознаградить крестьянъ по взаимному добровольному договору.

3) Дубы будутъ проданы цѣлыми деревьями и по вырубкѣ ихъ лѣсное вѣдство не будетъ свидѣтельствовать ни ихъ размѣровъ, ни заготовленности изъ нихъ материаловъ, а только число заклеенныхъ и проданныхъ пней.

4) Дубы въ дачахъ Денепольской Ошмянско-Львинецкой и Олитской и Нѣмонайцкой III Трокемско-Львинецкой предлагаются къ продажѣ цѣлыми частями, какъ показано выше, но въ остальныхъ дачахъ дубы могутъ быть проданы частями по урочищамъ, о чемъ будетъ предвѣщено на самыхъ торгахъ.

5) Покупщикъ при торгахъ долженъ представить въ залогъ $\frac{1}{2}$ часть заготовленной суммы наличными деньгами и билетами кредитныхъ установлений, или другими кредитными бумагами, вообще принимаемыми въ залогъ по дѣламъ съ казною.

6) Въ лѣсномъ отдѣленіи палаты и въ канцеляріяхъ лѣсныхъ частей I и III Трокемскихъ и Ошмянскихъ, можно видѣть во всякое время составленные дубамъ вѣдомости, подробную имъ оцѣнку, распределение дубовъ на партіи и условія продажи.

7) Вѣстѣ съ симъ палата объявляетъ объ одновременной съ дубами продажѣ изъ Мендзыржецкой дачи II Трокемско-Львинецкой также на общенныхъ для покуп-

щиковъ условіяхъ перестойной сосны въ количествѣ 1478 штукъ, которая можетъ быть употреблена для сплава дуба по рѣкѣ Нѣману, такъ какъ сплавъ лѣса изъ Мендзыржецкой дачи производится по малымъ рѣчкамъ, выпающимъ въ рѣку Нѣманъ.

ОГЛОСЗЕНІА

Въ Виленской Палатѣ дѣлъ государственныхъ, на основании разрѣшенія Министрства, будутъ производиться въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи:

Въ I Трокемско-Львинецкой частяхъ.	Дубовъ.	Цѣны по таксамъ.
а) Въ дачѣ Стравеницкой, отъ славной рѣки Вили въ 10 вер. и отъ г. Вильно въ 50 вер.	7924	14704 2
Въ III Трокемско-Львинецкой частяхъ.		
б) Въ дачѣ Нѣмонайцкой надъ рѣкою Нѣмонамъ.	2000	4548 51
г) Въ Олитской дачѣ надъ рѣкою Нѣмонамъ.	480	353 28
Въ Ошмянско-Львинецкой частяхъ.		
д) Въ дачѣ Денепольской, отъ славной рѣки Вили въ 5 вер.	922	1146 86
Всего .	11326	20752 67

Продажа будетъ произведена на общихъ основаніяхъ, о продажѣ лѣсовъ изъ казенныхъ дачъ и кромѣ того на слѣдующихъ обязательныхъ для покупателей условіяхъ:

1) Всѣ означенныя дубы заклеены и занумерованы черною масляною краскою на затескахъ, сдѣланныхъ на деревьяхъ, почему желающіе купить ихъ осматривать за-благовременно. Лѣсной стражъ приказано показывать дубы, назначенные въ продажу, вѣстѣ желающимъ ихъ видѣть.

2) Купившему на торгахъ дубы предоставляется право употребить ихъ на какое угодно дѣло и обдѣлать въ брусъ и клепку на самыхъ мѣстахъ рубки, въ казенныхъ дачахъ, въ теченіи трехъ зимъ сряду съ 1 сентября по 1 марта, а на крестьянскихъ угодьяхъ въ теченіи 3 лѣтъ, во всякое время года, лишь бы только не причинить вреда крестьянамъ, въ противномъ случаѣ лѣсо-промышленникъ долженъ вознаградить крестьянъ по взаимному добровольному договору.

3) Дубы будутъ проданы цѣлыми деревьями и по вырубкѣ ихъ лѣсное вѣдство не будетъ свидѣтельствовать ни ихъ размѣровъ, ни заготовленности изъ нихъ материаловъ, а только число заклеенныхъ и проданныхъ пней.

4) Дубы въ дачахъ Денепольской Ошмянско-Львинецкой и Олитской и Нѣмонайцкой III Трокемско-Львинецкой предлагаются къ продажѣ цѣлыми частями, какъ показано выше, но въ остальныхъ дачахъ дубы могутъ быть проданы частями по урочищамъ, о чемъ будетъ предвѣщено на самыхъ торгахъ.

5) Покупщикъ при торгахъ долженъ представить въ залогъ $\frac{1}{2}$ часть заготовленной суммы наличными деньгами и билетами кредитныхъ установлений, или другими кредитными бумагами, вообще принимаемыми въ залогъ по дѣламъ съ казною.

6) Въ лѣсномъ отдѣленіи палаты и въ канцеляріяхъ лѣсныхъ частей I и III Трокемскихъ и Ошмянскихъ, можно видѣть во всякое время составленные дубамъ вѣдомости, подробную имъ оцѣнку, распределение дубовъ на партіи и условія продажи.

7) Вѣстѣ съ симъ палата объявляетъ объ одновременной съ дубами продажѣ изъ Мендзыржецкой дачи II Трокемско-Львинецкой также на общенныхъ для покуп-

щиковъ условіяхъ перестойной сосны въ количествѣ 1478 штукъ, которая можетъ быть употреблена для сплава дуба по рѣкѣ Нѣману, такъ какъ сплавъ лѣса изъ Мендзыржецкой дачи производится по малымъ рѣчкамъ, выпающимъ въ рѣку Нѣманъ.

Въ Виленской Палатѣ дѣлъ государственныхъ, на основании разрѣшенія Министрства, будутъ производиться въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи:

Въ Виленской Палатѣ дѣлъ государственныхъ, на основании разрѣшенія Министрства, будутъ производиться въ присутствіи съ 22 ноября 1863 года торги и 25 ноября переторжка, на продажу старыхъ дубовъ, растущихъ въ казенныхъ дачахъ и на прилегающихъ къ нимъ крестьянскихъ угодьяхъ въ слѣдующихъ лѣсныхъ частяхъ Виленской губерніи: